EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.7.2025.
COM(2025) 550 final

2025/0550 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi programa AgoraEU za razdoblje 2028. – 2034. i stavljanju izvan snage uredbi (EU) 2021/692 i (EU) 2021/818

{SEC(2025) 547 final} - {SWD(2025) 550 final} - {SWD(2025) 551 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

EU je zajednica vrijednosti koje su ukorijenjene u europskoj povijesti i identitetu te ugrađene u Ugovor o EU-u. Kako je utvrđeno u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), one su zajedničke svim državama članicama i obuhvaćaju demokraciju, poštovanje ljudskih prava, nediskriminaciju, ravnopravnost, vladavinu prava i pluralizam, pri čemu su kulturna raznolikost, sloboda izražavanja, uključujući slobodu medija te umjetničku slobodu i pluralizam, sadržane i u Povelji EU-a o temeljnim pravima.

Sudjelovanje i angažman građana, transparentnost i odgovornost u donošenju odluka te poštovanje temeljnih prava i vladavine prava doprinose očuvanju europske demokracije. Mediji imaju ključnu ulogu u formiranju javnog mnijenja i poticanju slobodne rasprave. Audiovizualni sadržaji i svi drugi oblici umjetničkog, kulturnog i kreativnog izričaja, uključujući kulturnu baštinu, ključni su za raznolikost Europe i razvoj društvene otpornosti i uzajamnog razumijevanja. Uz svoju unutarnje vrijednost i društveni učinak, oni su snažni pokretači održivog gospodarskog rasta i konkurentnosti, inovacija i zapošljavanja te meka sila, zbog čega su ključni za budućnost Europe.

Financijske intervencije EU-a u tim područjima važne su jer potiču uključivo i participativno upravljanje, informiranje i aktivno sudjelovanje građanstva, zaštitu i promicanje temeljnih prava te promicanje ravnopravnosti, nediskriminacije, kulturne raznolikosti i svih vrsta umjetničkog izražavanja. Uspješan kreativni i medijski sektor i njegova audiovizualna industrija te bogatstvo kultura i baštine Europe ključni su za njezin identitet. Međutim, u tim područjima politika postoje ozbiljne prepreke koje zahtijevaju cjelovit odgovor na razini Unije.

Vrijednosti Unije izložene su unutarnjim i vanjskim pritiscima, kao što su prijetnje vladavini prava, neravnopravnosti, diskriminacija, kršenja temeljnih prava, sve manje povjerenja u demokratske institucije i narušeno povjerenje u demokratske procese. I dalje postoje strukturne neravnopravnosti te nasilje i diskriminacija na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije, što se često manifestira u rasizmu i drugim oblicima netolerancije. Istodobno je uslijed slabije financijske i političke potpore ugrožena tradicionalna uloga neovisnih organizacija civilnog društva u borbi protiv tih trendova.

Europska medijska industrija svijetao je primjer je kvalitete i kreativnosti, ali danas se za pažnju građana i potrošača mora nadmetati s globalnim internetskim platformama. Optjecaj audiovizualnog sadržaja iz EU-a i dalje je rascjepkan po državnim granicama, a akteri izvan EU-a zahvaćaju većinu prihoda od prodaje kino-ulaznica i pretplata na usluge internetskog prijenosa audiovizualnog sadržaja. Industrija videoigara čvrsto se ukorijenila u suvremenoj digitalnoj kulturi (više od polovine stanovništva EU-a redovito igra videoigre), no tržištem videoigara u Uniji i dalje uvelike dominiraju globalni konkurenti. Uz to, integritet informacijskog prostora ugrožen je širenjem dezinformacija i sve većim inozemnim manipuliranjem informacijama i uplitanjem neprijateljskih aktera kao što je Rusija. Prijetnje medijskom pluralizmu pogoršavaju pojave kao što je koncentracija vlasništva nad medijima. Informativni mediji istodobno imaju sve manje prihode od oglašavanja i prodaje jer digitalni konkurenti zahvaćaju sve veći udio prihoda i sve više oblikuju navike konzumacije sadržaja. Zbog svih tih čimbenika održivost medija nalazi se pod pritiskom.

Kultura te kulturni i kreativni sektor i industrija u Uniji također su rascjepkani po nacionalnim i jezičnim granicama, što je posljedica naše bogate raznolikosti. To ograničava transnacionalnu umjetničku suradnju, veličinu publike, razvoj inovativnih praksi te otpornost i potencijal sektora za konkurentnost i povećanje društvene dobrobiti. Stručnjacima u kulturnom i kreativnom sektoru otežan je rad u inozemstvu i pristup novim mogućnostima i tržištima, što pogoršava geografske neravnoteže i smanjuje optjecaj europskih kulturnih djela. Ograničena prekogranična mobilnost i suradnja koče umrežavanje, ekonomiju razmjera, udruživanje stručnog znanja i zajedničko stvaranje, odnosno sve što je ključno za održavanje karijera i snažan kulturni i kreativni sektor. Bogata kulturna baština Europe izložena je pak prijetnjama koje su posljedica kombinacije proračunskih ograničenja, osjetljivosti na onečišćenje, klimatske promjene i prirodne katastrofe te zloupotrebe ili uništenja.

Naposljetku, društveni, kreativni, kulturni i medijski sektor ovise o sličnim tehnologijama i mogli bi imati koristi od zajedničkih aktivnosti. Na njih utječu financijske slabosti, prepreke pristupu financiranju, poteškoće u upotrebi i prihvaćanju primijenjenih inovacija, manjak prilagodbe novim skupovima vještina i digitalna transformacija. U međuvremenu tehnološki divovi izvan EU-a sve više utječu na građansko, medijsko i kulturno okruženje i oblikuju konzumaciju sadržaja algoritamskim preporukama, automatiziranom distribucijom i sadržajem stvorenim umjetnom inteligencijom.

To su izazovi nadnacionalne prirode na koje nije moguće djelotvorno odgovoriti bez zajedničkih rješenja, koordinacije, usmjeravanja i potpore na razini EU-a. Djelovanja EU-a mogu omogućiti suradnju, razvoj kapaciteta i uzajamno učenje te optimizirati i združiti potencijal tih sektora za doprinos gospodarskom rastu, društvenom razvoju i kulturnoj raznolikosti.

EU već godinama različitim programima financiranja pomaže u svladavanju izazova koji utječu na kulturu, medije i ravnopravnost, građane, prava i vrijednosti Unije. U višegodišnjem financijskom okviru (VFO) za razdoblje 2021. – 2027. potpora kulturi, kulturnom i kreativnom sektoru te audiovizualnoj industriji bila je obuhvaćena **programom Kreativna Europa** s ciljem zaštite, razvoja i promicanja europske kulturne i jezične raznolikosti i baštine te doprinosa konkurentnosti tih sektora, posebice audiovizualnog. Nadalje, promicanje i zaštita prava i vrijednosti Unije kako su utvrđeni u Ugovorima, Povelji i relevantnoj međunarodnoj konvenciji o ljudskim pravima prvenstveno su bili predmet programa **Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti**. Taj je program podupirao organizacije civilnog društva koje djeluju na europskoj, nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, uključujući organizacije lokalnih zajednica, u njihovu radu na zaštiti i promicanju vrijednosti Unije. Potpora Unije u određenim područjima, kao što su informativni mediji i suzbijanje dezinformacija, bila je rascjepkana po različitim programima. Međusektorski potprogram Kreativne Europe imao je posebna djelovanja za medijski pluralizam, pismenost i suradnju u području medija, dok su u okviru linije **Multimedijska djelovanja** davala potpora informiranju o temama povezanima s EU-om. Borba protiv dezinformacija dosad se financirala u okviru programa **Digitalna Europa**.

Prijedlogom VFO-a za razdoblje 2028. – 2034. nastoji se ukloniti „složenosti, slabosti i nefleksibilnosti” u proračunu EU-a i dati okvir koji je fokusiraniji i jednostavniji, s manjim brojem programa, ali koji imaju veću djelotvornost. Zbog toga a i kako bi se povećala fleksibilnost i mogućnost proračuna da se prilagodi promjenjivim okolnostima i novim problemima, ovim se prijedlogom nastoji pojednostavniti intervencija EU-a u području kulture, medija i ravnopravnosti, građana, prava i vrijednosti, prema potrebi iskorištavajući veze i sinergije, uz poštovanje jedinstvenosti i specifičnih potreba svakog od tih područja politike.

U području ravnopravnosti, građana, prava i vrijednosti prijedlog će doprinijeti očuvanju demokracije i vladavine prava, temeljnih prava i ravnopravnosti, smanjenju diskriminacije i jačanju položaja civilnog društva. Novi program doprinijet će i borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja, nasilja nad djecom i drugim ugroženim skupinama. Uz to, doprinijet će povećanju demokratske otpornosti i sudjelovanja.

Mediji su pokretač demokratskih vrijednosti, kulturne raznolikosti i gospodarskog rasta. Medijski sektor obuhvaća sadržaj kao što su filmovi, serije, videoigre, vijesti i informacije, imerzivna stvarnost i multimedijski sadržaj te usluge, uključujući filmske predstave, televizijsko i radijsko emitiranje, tiskano i digitalno izdavaštvo, internetske videozapise i *podcaste*. Kako bi bile društveno relevantne, audiovizualna i medijska industrija moraju biti otporne i konkurentne. Prijedlog će poduprijeti slobodan, konkurentan i raznolik medijski i audiovizualni prostor. S jedne strane, poboljšat će produkciju, optjecaj, iskorištavanje intelektualnog vlasništva i konzumaciju audiovizualnih djela te drugih oblika medijskog sadržaja, npr. videoigara. S druge strane, doprinijet će zaštiti održivosti i pluralizma informacijskog tržišta, osobito podupiranjem informativnih medija i neovisnosti medija, među ostalim na regionalnoj i lokalnoj razini. Doprinijet će i suzbijanju dezinformacija te inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama.

Kultura te kulturni i kreativni sektor od velike su važnosti za Europu jer stvaraju sliku dinamičnog kontinenta na svjetskoj sceni. Obuhvaćaju, među ostalim, izvedbene umjetnosti, književnost i izdavaštvo knjiga, glazbu i vizualnu umjetnost, materijalnu i nematerijalnu kulturnu baštinu, arhitekturu, arhive, knjižnice i muzeje, umjetničke zanate i dizajn te stvaraju značenje u različitim medijima i oblicima. Intervencija EU-a u području kulture doprinijet će povećanju prekograničnog kulturnog stvaralaštva i suradnje, sudjelovanja u kulturi i dostupnosti raznolikog europskog kulturnog izričaja te zaštiti i očuvanju kulturne baštine. Prijedlog će uz to povećati optjecaj raznolikih kulturnih djela i mobilnost stručnjaka, promicati uključivost i međugeneracijsku pravednost putem kulture i ojačati socijalnu, gospodarsku i vanjsku dimenziju kulturnog i kreativnog sektora.

Naposljetku, EU bi trebao promicati sinergije između medijske, kulturne i građanske sfere i na taj način okupiti javne i privatne subjekte te potaknuti međusektorsku suradnju i inovacije kako bi se prevladali zajednički izazovi i doprinijelo društvenoj otpornosti i demokratskom sudjelovanju.

Prema tome. financijska intervencija EU-a bit će najprikladnija za poboljšanje i proširenje postojećih uspješnih programa, bolje svladavanje transnacionalnih izazova i uklanjanje nedostataka koje države članice ne mogu ukloniti same. Uz to, intervencijom će se postići i veća dosljednost i bolja usklađenost između regulatorne politike i instrumenata financiranja te između unutarnje i vanjske politike. Prijedlog će stoga doprinijeti jačanju europskih društava, medija i kulture, njegovati vrijednosti Unije i demokratsko sudjelovanje te pomoći da se oslobodi sav potencijal Unije kao izvora napretka, održivog razvoja i rasta.

Područja politika obuhvaćena ovim zakonodavnim prijedlogom utemeljena su u Ugovorima EU-a, koji čine pravnu osnovu za djelovanje EU-a u okviru programa financiranja sredstvima Unije, i doprinose dugoročnim ciljevima Unije. U skladu s ovim prijedlogom datum početka primjene bio bi 1. siječnja 2028.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Temeljna prava, vrijednosti EU-a i demokracija

Prijedlog je potpuno u skladu s **Poveljom Europske unije o temeljnim pravima** i svim relevantnim političkim i zakonodavnim okvirima EU-a u području ravnopravnosti i

nediskriminacije. Uz to, prijedlog doprinosi i **strategiji Unija ravnopravnosti**. Središnja je ambicija Europske unije višedioničkim i međusektorskim pristupom postići da svi ljudi, bez obzira na rod, rasu, etničku pripadnost, invaliditet, seksualnu orijentaciju, dob, vjeru ili uvjerenje, mogu živjeti bez diskriminacije i u potpunosti sudjelovati u društvu.

Predanost Europske unije ravnopravnosti ima uporište u brojnim ključnim komunikacijama i akcijskim planovima. Strategija Europske komisije za ravnopravnost LGBTIQ osoba iz 2020. i Strategija za rodnu ravnopravnost iz 2021. odraz su predanosti EU-a borbi protiv diskriminacije i promicanju ravnopravnosti u svim aspektima društva. Obje će se strategije obnoviti jer postojeće završavaju 2025. Dopunjavaju ih predstojeća Strategija EU-a za borbu protiv rasizma (2026. – 2030.), strateški okvir EU-a za jednakost, uključivanje i sudjelovanje Roma (2020. – 2030.), Strategija o pravima osoba s invaliditetom (2021. – 2030.) i Strategija EU-a o pravima djeteta, Strategija EU-a za suzbijanje antisemitizma i njegovanje židovskog načina života (2021. – 2030.) te rad u području borbe protiv mržnje prema muslimanima. U tom je kontekstu važna i predstojeća strategija za međugeneracijsku pravednost.

Prvi sveobuhvatni okvir EU-a za demokraciju izrađen je u okviru Akcijskoj plana za europsku demokraciju iz 2020., paketa mjera za jačanje demokracije i zaštitu integriteta izbora iz 2021. te paketa mjera za obranu demokracije iz 2023. u sinergiji s Akcijskim planom EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020. – 2027. Najnoviji propisi u tom kontekstu uključuju Uredbu o transparentnosti političkog oglašavanja i pravo EU-a kojim se osobe uključene u javno sudjelovanje štite od očito neosnovanih tužbi ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe usmjerene protiv javnog djelovanja”).

Cilj je predstojećeg **Europskog štita za zaštitu demokracije** dodatna zaštita i jačanje demokracije i demokratske otpornosti. Njime će se nastojati suzbiti sve veće prijetnje demokratskim institucijama, sustavima i procesima unutar EU-a te povećati povjerenje građana i njihovo sudjelovanje u demokraciji. Predstojećom **Strategijom EU-a za civilno društvo** nastojat će se dodatno zaštititi i osnažiti civilno društvo, što će biti jasna poruka da se rad civilnog društva i njegov doprinos politikama EU-a cijene.

Mediji i audiovizualna industrija

Ovaj zakonodavni prijedlog temelji se i na medijskom i audiovizualnom okviru EU-a, u kojem se međusobno djelotvorno podupiru regulativa, financiranje i politika, što olakšava demokratsku raspravu, obogaćuje našu kulturu i potiče digitalnu transformaciju s konkurentnim medijskim akterima u EU-u.

Postat će dio politika jedinstvenog tržišta EU-a u audiovizualnom i medijskom sektoru i bit će oblikovan tako da dopuni i ojača postojeće zakonodavne instrumente. **Direktivom o audiovizualnim medijskim uslugama** utvrđen je zajednički regulatorni okvir za audiovizualne medijske usluge u cijelom EU-u, uključujući odredbe kao što su promicanje europskih i neovisnih djela, zaštita maloljetnika i regulacija audiovizualnog oglašavanja. Zajedno s tom direktivom predloženi program ojačat će kapacitet europskih audiovizualnih subjekata za financiranje, proizvodnju i distribuciju djela koja mogu biti dovoljno vidljiva na različitim dostupnim medijima te privlačna publici na sve otvorenijem i konkurentnijem tržištu u Europi i izvan nje.

Nedavno donesenim **Europskim aktom o slobodi medija** uvedene su mjere zaštite medijske slobode i pluralizma, uključujući zaštitu od političkog uplitanja, veću transparentnost vlasništva nad medijima i obveze povezane s neovisnošću javnih medija. Predloženi program dopunit će Europski akt o slobodi medija pružanjem financijske potpore informativnim medijskim kućama i jačanjem uredničke neovisnosti.

Programom će se unapređivati medijska pismenost i pregled nad internetskim informacijskim prostorom u državama članicama na temelju Kodeksa postupanja za borbu protiv nezakonitog govora mržnje na internetu, **Akcijskog plana za borbu protiv dezinformiranja** iz **2018.** i **Kodeksa ponašanja u suzbijanju dezinformacija**, koji je nedavno integriran u koregulatorni okvir **Akta o digitalnim uslugama**.

Kultura

Kad je riječ o kulturi, kulturnoj baštini te kulturnom i kreativnom sektoru, inicijativa će pratiti predstojeći **Kulturni kompas za Europu**, koji je zamišljen kao strateški politički pristup čiji je cilj uključiti kulturu i kulturni i kreativni sektor u opće ciljeve politike Unije te usmjeravati i iskorištavati njihove brojne dimenzije.

Inicijativa se temelji na nekoliko ključnih političkih inicijativa, među ostalim na **Europskoj agendi za kulturu**, **planovima rada Vijeća za kulturu**, **Strategiji EU-a za međunarodne kulturne odnose** i **Europskom okviru za djelovanje u području kulturne baštine**, u okviru kojih se poziva na snažniju ulogu kulture te kulturnog i kreativnog sektora u daljnjem društvenom, gospodarskom i međunarodnom razvoju naše Unije. Usklađena je s europskim inicijativama kao što su **Novi europski Bauhaus**, **Europske prijestolnice kulture** i **oznaka europske baštine**. U skladu je i s Rimskom deklaracijom iz ožujka 2017., u okviru koje su države članice i institucije EU-a zamislile Uniju „u kojoj će građani imati nove mogućnosti za kulturni, društveni i gospodarski rast [...]; koja čuva našu kulturnu baštinu i promiče kulturnu raznolikost”.

Nadalje, u skladu je s Komunikacijom Komisije „Obrazovanjem i kulturom jačati europski identitet”, u kojoj se navodi da je „u zajedničkom interesu svih država članica da iskoriste pun potencijal obrazovanja i kulture kao pokretača otvaranja novih radnih mjesta, postizanja socijalne pravednosti i aktivnog građanstva, ali i sredstva za doživljavanje europskog identiteta u svoj njegovoj raznolikosti”. Inicijativa je u skladu i s **Konvencijom UNESCO-a o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja iz 2005.**, čije su stranke Unija i njezine države članice.

Naposljetku, inicijativu treba promatrati u kontekstu predstojeće strategije EU-a za održivi turizam, čiji je cilj, među ostalim, potaknuti goste na otkrivanje manje poznatih kulturnih ruta i lokaliteta baštine u cijeloj Europi i tako potaknuti gospodarski razvoj i otvaranje radnih mjesta u lokalnoj zajednici.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Inicijativa je usklađena s općim prioritetima politika Komisije za razdoblje 2024. – 2029., posebno u pogledu: 1) potpore ljudima, jačanja naših društava i našeg socijalnog modela, 2) zaštite naše demokracije i očuvanja naših vrijednosti, 3) održivog blagostanja i konkurentnosti Europe i 4) globalne Europe.

Usklađenost s politikama koje podupiru ljude, jačaju naša društva i naš socijalni model

U kontekstu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2028. – 2034. poticat će se sinergije među inicijativama u području medija, kulture, ravnopravnosti, prava i vrijednosti te buduće intervencije u području vještina, obrazovanja, socijalne uključenosti, solidarnosti, međugeneracijske pravednosti, mladih te socijalne i teritorijalne kohezije. Te sinergije, npr. u području medijske pismenosti, digitalnih vještina, građanskog angažmana i građanskog obrazovanja te razvoja vještina i uključenosti putem kreativnosti i umjetnosti, promicat će se u skladu s ciljevima Strategije EU-a za mlade i Izvješća o građanstvu EU-a. Moguće su

sinergije i komplementarnosti s budućim intervencijama u okviru podijeljenog upravljanja s ciljem jačanja socijalne i teritorijalne kohezije unutar EU-a.

Inicijativa dopunjuje određene inicijative za promicanje načela europskog stupa socijalnih prava, među ostalim u okviru politika zapošljavanja i socijalnih politika, te Europskog jamstva za djecu. To uključuje promicanje jednakog pristupa pravima i poticanje raznolikosti, među ostalim na regionalnoj i lokalnoj razini, kao sredstva za potporu socijalnoj uključenosti i pravednim tržištima rada te za borbu protiv siromaštva djece. Kultura i mediji, kao ključni akteri u oblikovanju javnog diskursa i poticanju demokratskog angažmana, bitni su za izgradnju uključivih i otpornih društava. U kontekstu **Unije vještina** inicijativa će aktivno doprinositi usavršavanju i prekvalifikaciji stručnjaka u kulturnoj i kreativnoj industriji, što će im omogućiti veću prilagodljivost u kontekstu digitalne i zelene tranzicije i promjena na tržištu rada. Uz to, jačanjem konkurentnosti kulturnog i kreativnog sektora program podupire otvaranje radnih mjesta u tim sektorima. Inicijativa će ujedno poboljšati razvoj kapaciteta organizacija civilnog društva koje djeluju u području ravnopravnosti, prava i vrijednosti.

S obzirom na sve veće rizike povezane s prirodnim opasnostima, zdravstvenim krizama, tehnološkim incidentima, novim sigurnosnim prijetnjama i drugim poremećajima, inicijativa će povećati otpornost ključnih društvenih funkcija i izgraditi otpornija, sigurnija i spremnija Unija, u skladu s ciljevima **EU-ove Strategije za Uniju pripravnosti**.

Usklađenost s pravosudnim politikama

Usklađivanjem pravosudnih politika i vladavine prava nastaje čvrst okvir kojim se osigurava odgovornost, promiče pravna usklađenost među državama članicama i unutar njih te štite temeljna prava. Na taj način jačaju se povjerenje i suradnja unutar Unije. Odnos između temeljnih prava i pravosudnih politika ključan je za oblikovanje poštenih i pravednih društava. Temeljnim pravima, od prava na pošteno suđenje, slobode od diskriminacije do zaštite privatnosti, definiraju se osnovni standardi koje pravosudni sustavi moraju poštovati te se apstraktna načela prenose u konkretne pravne mjere i prakse. Na primjer, zakonima o suzbijanju diskriminacije ostvaruje se načelo jednakosti pred zakonom.

Stoga se sinergijom između temeljnih prava i pravosudnih politika osigurava da pravni sustavi sprečavaju zlouporabe, ali i aktivno promiču dostojanstvo, ravnopravnost i slobodu. Ta je sinergija ključna za izgradnju povjerenja javnosti u pravne institucije, poticanje socijalne kohezije i, na kraju, dostupnost i svrhovitost pravosuđa za sve osobe. Radi toga će se u kontekstu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2028. – 2034. poticati sinergije između ovog programa i budućeg programa Pravosuđe.

Usklađenost s politikama za jedinstveno tržište i konkurentnost

Doprinosom konkurentnosti medija, audiovizualnog sektora te kulturnog i kreativnog sektora inicijativa će dopuniti okvir politike EU-a o industrijskoj politici i gospodarskoj konkurentnosti. Jedan od temelja inicijative je Izvješće o jedinstvenom tržištu i konkurentnosti za 2024., u kojem se koristi pristup temeljen na ekosustavu za jačanje otpornosti i strateške autonomije ključnih industrijskih sektora, koji uključuju kulturnu i kreativnu industriju. U njoj su odražavaju i ciljevi Kompasa konkurentnosti, u kojem su utvrđena jasna mjerila za poboljšanje dugoročne produktivnosti i otpornosti EU-a te promicanje inovacija.

Uz to, inicijativa se odnosi na Komunikaciju Komisije iz 2020. „Strategija za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu”, čiji je cilj osloboditi potencijal europskih MSP-ova kako bi poveli dvostruku tranziciju i to na temelju tri stupa: izgradnja kapaciteta i potpore, smanjenje regulatornog opterećenja i poboljšanje pristupa tržištu te poboljšanje pristupa financiranju.

Inicijativa doprinosi i novoj strategiji Europske komisije za uniju štednje i ulaganja, čiji je cilj povećati financijske mogućnosti za poduzeća.

Istraživanje i inovacije ključni su za razvoj uključivog kulturnog, kreativnog i medijskog sustava utemeljenog na pravima. Inicijativom će se ojačati sinergije s budućim Okvirnim programom za istraživanje i inovacije te budućim Europskim fondom za konkurentnost. Potonji obuhvaća potporu multidisciplinarnom istraživanju raznih tema, uključujući demokraciju, vrijednosti, ravnopravnost i dezinformacije, ali i digitalne i industrijske teme koje su usko povezane s kulturnim i kreativnim sektorom te kulturnom baštinom. Trebat će ojačati sinergije i komplementarnosti da bi se poboljšao europski istraživački ekosustav kako bi kulturni i kreativni sektori i civilno društvo mogli potpuno iskoristiti napredak u istraživanjima i inovacijama u Europi. Program će tako doprinijeti primjeni rezultata istraživačkih i inovacijskih aktivnosti financiranih pod okvirnim programom za istraživanje.

Nadalje, prijedlog doprinosi provedbi digitalne transformacije Europe, u skladu s ciljevima digitalnog desetljeća do 2030. Dopunit će ga podupiranjem djelovanja kojima se promiču digitalna pripravnost, razvoj vještina i primijenjene inovacije u društvenom, kulturnom i medijskom sektoru, kao što su Akcijski plan za kontinent umjetne inteligencije i Strategija za primjenu umjetne inteligencije. Uz to, prijedlog će pratiti postojeće propise, kao što su Akt o digitalnim uslugama, Akt o digitalnim tržištima i Akt o umjetnoj inteligenciji, povećanjem pristupa audiovizualnom i medijskom sadržaju, povećanjem medijske pismenosti, poticanjem pravednog tržišnog natjecanja i jednakog pristupa za publiku na svim platformama. Prekogranična suradnja i dostupnost audiovizualnog sadržaja povećale bi i interoperabilnost digitalnih proizvoda.

Usklađenost s politikama za globalnu Europu

Nakon donošenja predloženi program dopunit će djelovanja koja se financiraju vanjskim djelovanjima Unije. Na primjer, promicanje kulturnih razmjena i podupiranje kreativnih sektora Unije te medijskih i audiovizualnih sadržaja na globalnoj razini, među ostalim međunarodnom suradnjom, otvorit će nova tržišta, privući globalne talente te povećati utjecaj i atraktivnost EU-a na svjetskoj razini. Buduća intervencija obuhvaćat će sudjelovanje trećih zemalja u programu i potporu međunarodnoj suradnji, što će omogućiti sinergiju s EU-ovim politikama vanjskog djelovanja.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Prijedlog se temelji na članku 19. stavku 2., članku 21. stavku 2., članku 24., članku 167. stavku 5., članku 168. stavku 5. i članku 173. stavku 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) kako bi se na sveobuhvatan način ostvarili opći ciljevi Programa.

Članak 19. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) omogućuje donošenje poticajnih mjera za potporu djelovanju država članica na suzbijanju diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije.

Demokratski angažman, građansko sudjelovanje i poticanje civilnog društva bitni su elementi pojma građanstva Unije. Oni su ključni čimbenici koji olakšavaju ostvarivanje prava na slobodno kretanje Unijom i boravak u njoj.

Članak 21. stavak 2. UFEU-a omogućuje donošenje mjera Unije za lakše ostvarivanje prava građana na slobodno kretanje i boravak na području država članica. Djelovanja za informiranje građana i tijela o glasačkim pravima građana dok borave u drugoj državi članici

isto tako mogu biti obuhvaćena tim člankom jer se i njima u praksi olakšava ostvarivanje prava građana na slobodno kretanje i boravak.

Člankom 24. UFEU-a Europski parlament i Vijeće obvezuju se na donošenje odredbi za postupke i uvjete potrebne za inicijativu građana u smislu članka 11. UEU-a. To je učinjeno donošenjem Uredbe (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća[1]. Program bi trebao podržati financiranje tehničke i organizacijske potpore za provedbu te uredbe, podupirući time ostvarivanje prava građana na pokretanje i podržavanje europskih građanskih inicijativa. Zajedno s drugim pravima utvrđenima u članku 24. UFEU-a tim se pravom osigurava izravno sudjelovanje građana u demokratskom životu Unije.

U **članku 167. stavku 5. UFEU-a** navodi se da Unija ima zadaću donošenja poticajnih mjera radi doprinosa procvatu kultura država članica, poštujući pritom njihovu nacionalnu i regionalnu raznolikost i stavljajući istodobno u prvi plan njihovo zajedničko kulturno nasljeđe. Djelovanjima Unije potiče se suradnja između država članica i dopunjuju njihova djelovanja u područjima poput poboljšanja poznavanja i popularizacije kulture i povijesti europskih naroda te očuvanja i zaštite kulturne baštine od europske važnosti.

Članak 168. stavak 5. UFEU-a pravna je osnova za donošenje poticajnih mjera za zaštitu i poboljšanje zdravlja ljudi. Nasilje, među ostalim nad djecom i ženama, smatra se opasnošću za tjelesno i duševno zdravlje. Djeca su ranjivi građani i potrebna im je veća zaštita od tih opasnosti, koje često uključuju prekogranične prijetnje. Nasilje nad ženama isto se tako smatra ozbiljnom prijetnjom tjelesnom i duševnom zdravlju žrtava, kojima je potrebna visoka razina zaštite.

U **članku 173. stavku 3. UFEU-a** navodi se da Unija može odlučiti o posebnim mjerama koje podupiru djelovanje u državama članicama radi stvaranja uvjeta potrebnih za konkurentnost industrije Unije, uključujući mjere za poticanje okruženja pogodnog za inicijative i razvoj poduzeća.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Promicanje i zaštita kulture, medija i vrijednosti Unije iziskuje transnacionalnu suradnju i koordinirane mjere koje nadilaze nacionalne granice. Riječ je o područjima u kojima države teško same svladavaju izazove u dovoljnoj mjeri zbog njihove složenosti. Koordinirano djelovanje na razini EU-a omogućuje dosljednije i učinkovitije svladavanje transnacionalnih i zajedničkih izazova koji usporavaju napredak te postizanje sustavnog učinka jer se utvrđuju i uklanjaju strukturni nedostaci koji državama članice nisu prioritet. Proračun EU-a ima ključnu ulogu u omogućavanju takvih zajedničkih reakcija. Takvim se pristupom postiže i veća usklađenost između unutarnjih politika i promicanja vrijednosti i međunarodnih standarda Unije u inozemstvu.

Zbog opsega i učinaka predloženog programa djelovanje na razini Unije donosi dodanu vrijednost jer države članice ne mogu same ostvariti te ciljeve u dostatnoj mjeri. Ono, na primjer, jača osjećaj građanstva Unije i uzajamno razumijevanje tako što olakšava prekogranične aktivnosti koje potiču građanski angažman, solidarnost i šire sudjelovanje u kulturi i medijima. Uz to, program osigurava dosljedne i visoke standarde u cijelom EU-u te djelotvornu primjenu prava utvrđenih u propisima EU-a u svim državama članicama, što je ključno za zaštitu građana EU-a. Uz to, djelovanje EU-a jača jedinstveno tržište promicanjem pravednog pristupa i mobilnosti te omogućuje učinkovitiju provedbu putem koordiniranih okvira i opsežnijih zajedničkih projekata. Rješavajući problem rascjepkanosti, promicanjem

[1] SL L 130, 17.5.2019., str. 55.

suradnje među državama članicama i udruživanjem resursa na razini EU-a, inicijativa kreativnim industrijama te audiovizualnim i medijskim poduzećima i stvarateljima omogućuje da potpuno iskoriste prednosti jedinstvenog tržišta. Ona poboljšava pristup raznolikim kulturnim i kreativnim sadržajima, podupire medijski pluralizam i povećava konkurentnost europske audiovizualne industrije.

Velika većina sudionika otvorenog javnog savjetovanja koje je Komisija provela za nove programe EU-a (vidjeti u nastavku) istaknula je dodanu vrijednost financiranja sredstvima EU-a u tim područjima politika.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti jer ne prekoračuje ono što je minimalno potrebno za ostvarivanje navedenih ciljeva na razini EU-a i ono što je nužno za te svrhe.

- **Odabir instrumenta**

Novi program AgoraEU prvenstveno se temelji na programu Kreativna Europa (2021. – 2027.), programu Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti (2021. – 2027.) i postojećim proračunskim linijama i objedinjuje financijsku potporu EU-a za očuvanje kulture, medija i vrijednosti Unije. U novom instrumentu uzimaju se u obzir posebnosti različitih sektora, njihove različite ciljne skupine i specifične potrebe a ujedno se postižu sinergije i komplementarnosti.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Komisija je uzela u obzir rezultate završne evaluacije programa Kreativna Europa za razdoblje 2014. – 2020. i privremene završne evaluacije programa Kreativna Europa za razdoblje 2021. – 2027., međuevaluacije programa Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti te završnih evaluacija programa Europa za građane i programa Prava, jednakost i građani provedenih u razdoblju 2023. – 2025.

U tim je evaluacijama ocijenjena uspješnost programa na temelju njihove djelotvornosti, učinkovitosti, relevantnosti, usklađenosti, održivosti i dodane vrijednosti EU-a.

Rezultati tih evaluacija upućuju na to da su ciljevi politika postojećih programa u velikoj mjeri ostvareni i da s su dali dodanu vrijednost EU-a, ali su izdvojena i područja koje je potrebno bolje osmisliti.

U evaluaciji programa **Kreativna Europa** istaknut je njegov doprinos općem cilju podupiranja kulturne i jezične raznolikosti i kulturne baštine povećanjem pristupa raznim sadržajima koji dolaze ponajprije izvan nacionalnih granica te doprinos cilju konkurentnosti pomaganjem subjektima u području audiovizualnog sadržaja i drugim kreativnim i kulturnim područjima da poboljšaju vještine i prošire djelovanje na europskoj razini. Program je jedinstven jer je jedini izvor financiranja za transnacionalnu suradnju, razmjenu uspješnih primjera iz prakse, cirkulaciju i mobilnost u tim sektorima.

Međuevaluacijom programa **Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti** potvrđeno je da on kao instrument EU-a namijenjen zaštiti i promicanju temeljnih prava, ravnopravnosti i nediskriminacije, demokracije i vladavine prava u Europi zauzima prostor u okruženju za financiranje vrijednosti i temeljnih prava koji bi inače uglavnom bio nepopunjen. Evaluacija je pokazala i da ima ključnu ulogu u podupiranju organizacija civilnog društva koje se bave

pravima i vrijednostima, uključujući one na lokalnoj razini, kojima često nedostaju drugi izvori financiranja i oblici potpore.

U evaluaciji **linije Multimedijska djelovanja** za razdoblje 2021. – 2023. potvrđeno je da je program uspio poboljšati novinarsko izvještavanje o pitanjima EU-a iz europske perspektive. Djelovanja su doprinijela proizvodnji velike količine originalnog sadržaja koji je imao znatnu publiku.

- **Savjetovanja s dionicima**

Rezultati javnog savjetovanja uključeni su u procjenu učinka programa EU-a u području prekograničnog obrazovanja, mladih, kulture, medija, vrijednosti i civilnog društva u okviru VFO-a za razdoblje nakon 2027. Savjetovanje je provedeno od 12. veljače do 7. svibnja 2025. Tijekom savjetovanja prikupljeno je ukupno 5845 valjanih odgovora.

Odgovori su jasno potvrdili trajnu ulogu EU-a u poticanju prekogranične suradnje i podupiranju kulture, medija, demokracije i temeljnih prava. Na primjer, da je „vrlo važno” ili „važno” „zaštititi demokraciju i demokratske standarde”, „promicati poštovanje temeljnih prava (uključujući prava djece i žena)”, „promicati neovisnost medija i medijski pluralizam, boriti se protiv dezinformacija” i „promicati kulturnu i kreativnu raznolikost” smatralo je 91 %, 88 %, 85 % odnosno 78 % sudionika.

Odgovori su potvrdili i da je financiranje sredstvima EU-a imalo dodanu vrijednost u obuhvaćenim područjima u usporedbi s financiranjem na nacionalnoj, lokalnoj ili regionalnoj razini. Na primjer, 66 % sudionika smatralo je da je „zaštita demokracije i promicanje demokratskih standarda” područje u kojem se financijskim sredstvima EU-a pruža znatna dodana vrijednost. Gotovo dvije trećine spomenulo je potporu audiovizualnom i medijskom sektoru kao „važan” cilj politike. Naposljetku, otprilike 80 % sudionika vidi dodanu vrijednost financiranja sredstvima EU-a za „promicanje kulturne i jezične raznolikosti” i „promicanje i očuvanje kulturne baštine i europskog sjećanja”, a 74 % za „osiguravanje širokog pristupa kulturi i kulturnoj baštini”.

Kad je riječ o ocjeni prepreka koje sprečavaju da se potpuno ostvare ciljevi proračuna EU-a u predmetnim područjima politika, sudionici su općenito pozdravili zalaganje Komisije za povećanje učinkovitosti financiranja, ali ne i nauštrb „identiteta” i „povjerenja”, uz očuvanje tematske jasnoće i odgovornosti dionika.

Kvantitativni rezultati pokazuju da su najčešće navedene prepreke u svim skupinama bile administrativno opterećenje (navelo ih je 51 % građana i 56 % organizacija) i složena pravila o ispunjavanju uvjeta za pojedine fondove (49 % građana i 52 % organizacija). Ti problemi odražavaju zabrinutost zbog regulatorne složenosti, ali i zbog rascjepkanosti među instrumentima i neučinkovite provedbe. Dodatne prepreke uključivale su nedostatak fleksibilnosti pri preraspodjeli sredstava kao odgovora na novonastale potrebe (navelo ih je 45 % građana i 50 % organizacija), kašnjenja u provedbi programa i isplati financijskih sredstava te nedovoljna komunikacija ili jasnoća u vezi s mogućnostima financiranja. Javna tijela i nevladine organizacije posebno su istaknuli kašnjenja kao uzrok smanjenog učinka i vjerodostojnosti na lokalnoj razini.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Prijedlog se temelji na vanjskim izvješćima i procjenama.

Prijedlog se temelji na brojnim studijama i izvješćima, kao što su studije i izvješća Europskog parlamenta, Agencije EU-a za temeljna prava i Europskog instituta za ravnopravnost spolova,

koji upućuju na sve veće i ozbiljnije prijetnje temeljnim pravima i vrijednostima u EU-u te otpornosti naših demokratskih institucija[2].

U području medija i audiovizualnog sadržaja prijedlog se temelji na zaključcima izvješća „Izgledi europske medijske industrije" za 2023.[3], koje daje vrijedan uvid u strukturne probleme medijske i audiovizualne industrije (uključujući industriju videoigara). Medijska poduzeća u EU-u pod sve su većim pritiskom globalnih konkurenata u borbi za pozornost i prihode korisnika. Potrošnja na medije i konzumacija medija stagniraju od pandemije bolesti COVID-19; a digitalne platforme objedinjuju više sadržaja i ostvaruju više prihoda od oglasa nego tradicionalni mediji. Te sektore muče i visoki troškovi uvođenja tehnologije, ograničena privatna ulaganja i velika ovisnost o tehnologijama izvan EU-a. Uz to, izvješće je pokazalo da je prekogranični optjecaj audiovizualnih djela u EU-u malen, što koči potencijal industrije. Zbog smanjenja prihoda, sve manjeg broja zaposlenih i smanjenog povjerenja potrošača održivost informativnih medija sve je ugroženija.

U području kulture i kreativnom sektoru prijedlog se temelji na tematskim sastancima, nalazima neovisnih studija, zaključcima Vijeća[4], rezolucijama Europskog parlamenta[5], evaluaciji inicijative za oznaku europske baštine[6] i prvoj međuevaluaciji inicijative Europska prijestolnica kulture u razdoblju 2020. – 2033.[7] te preporukama stručnjaka iz država članica danih u kontekstu otvorene metode koordinacije na temu kulture[8]. Svi ti različiti izvori naglašavaju trajnu važnost potprograma Kultura u okviru programa Kreativna Europa i upozoravaju na područja u kojima su potrebna poboljšanja, posebno u vezi s digitalnom i zelenom tranzicijom i porastom upotrebe umjetne inteligencije, radnim uvjetima umjetnika te kulturnih i kreativnih djelatnika, te međunarodni kontekst.

---

[2] Uključujući Rezoluciju Europskog parlamenta o smanjenje prostora za djelovanje civilnog društva u Europi; EP 2021/2103(INI), izvješće Agencije Europske unije za temeljna prava „Zaštita civilnog društva – ažurirana verzija za 2023."; Indeks rodne ravnopravnosti EIGE-a za 2024.: borba protiv nasilja nad ženama, borba protiv rodne neravnopravnosti.

[3] Drugo izdanje izvješća o izgledima medijske industrije bit će objavljeno u srpnju 2025.

[4] Zaključak Vijeća iz svibnja 2025. o potpori mladim umjetnicima te kulturnim i kreativnim djelatnicima na početku karijere, Zaključci Vijeća iz studenog 2024. o poboljšanju i poticanju pristupa kulturi, Zaključci Vijeća iz svibnja 2024. o osnaživanju kulturnih i kreativnih sektora razvojem publike na temelju podataka i Zaključci Vijeća iz svibnja 2023. o ugroženim i raseljenim umjetnicima.

[5] Rezolucija Europskog parlamenta od 17. siječnja 2024. o kulturnoj raznolikosti i uvjetima za autore na europskom tržištu internetskog prijenosa glazbe (2023/2054(INI)), Rezolucija Europskog parlamenta od 16. siječnja 2024. o provedbi programa Kreativna Europa za razdoblje 2021. – 2027. (2023/2003(INI)), Rezolucija Europskog parlamenta od 21. studenoga 2023. s preporukama Komisiji o okviru EU-a za socijalni i profesionalni položaj umjetnika i radnika u kulturnom i kreativnom sektoru (2023/2051(INI)), Rezolucija Europskog parlamenta od 14. rujna 2023. o budućnosti europskog knjižnog sektora (2023/2053(INI)), Rezolucija Europskog parlamenta od 14. prosinca 2022. o provedbi Nove europske agende za kulturu i Strategije EU-a za međunarodne kulturne odnose (2022/2047(INI)), Rezolucija Europskog parlamenta od 20. listopada 2021. o položaju umjetnika i kulturnom oporavku u EU-u (2020/2261(INI)).

[6] Evaluacija inicijative za oznaku europske baštine za razdoblje 2018. – 2024., koju je za Europsku komisiju proveo PPMI (srpanj 2025.).

[7] Prva međuevaluacija inicijative Europska prijestolnica kulture u razdoblju 2020. – 2033., koju su za Europsku komisiju proveli Ecorys i KEA European Affairs (srpanj 2025.).

[8] Izvješće radne skupine stručnjaka iz država članica za otvorenu metodu koordinacije „Status i radni uvjeti umjetnika i djelatnika u kulturnom i kreativnom sektoru" iz lipnja 2023. i izvješće radne skupine stručnjaka iz država članica za otvorenu metodu koordinacije od 4. lipnja 2021. „Prema rodnoj ravnopravnosti u kulturnom i kreativnom sektoru".

- **Procjena učinka**

Provedena je procjena učinka ovog prijedloga. Službe Komisije istražile su nekoliko alternativnih opcija politike za svladavanje izazova u predmetnim sektorima i utvrdile koja je opcija korisnija za ta područja politike i prioritete Komisije. Opcije su bile međusobno isključive. Jedna je opcija bila nastavak provedbe postojećih programa Kreativna Europa i Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti kao samostalnih programa, uz istodobno uvođenje određenih postupnih poboljšanja. Druga opcija sastojala se od objedinjavanja programa čiji je cilj zaštita vrijednosti, medija i kulture u Uniji. Treća opcija bila je potpuna integracija politika koje su danas obuhvaćene programima Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti i Kreativna Europa, zajedno s politikama obuhvaćenima programima Erasmus+ i Europske snage solidarnosti (ESC), u jedinstveni instrument.

Razmatrane su i druge alternative, no one su odbačene u ranoj fazi. Jedna od njih bila je obustava financiranja sredstvima EU-a u područjima koja su trenutačno obuhvaćena programima Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti i Kreativna Europa, ali odbačena je s obzirom na važnost problema koji pogađaju predmetni sektori, istaknuto mjesto tih politika u političkim smjernicama predsjednice von der Leyen i ocjenu da je financijska intervencija EU-a i dalje relevantna i ima dodanu vrijednost, a koja se temelji na odgovarajućim evaluacijama u sredini programskog razdoblja. Opcija alternativnog spajanja programa (npr. samo potprograma MEDIA iz programa Kreativna Europa s programom Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti) isto je tako odbačena na samom početku jer ne bi bila djelotvorno usklađena s političkim prioritetima ili se njome ne bi na odgovarajući način obuhvatili problemi u predmetnim sektorima.

Glavni mogući učinci triju opcija koje su ušle u uži izbor (kontinuitet, potpuna integracija i spajanje na temelju ciljeva) analizirani su s obzirom na razne društvene, gospodarske i okolišne dimenzije. U relevantnim slučajevima analizom su obuhvaćeni troškovi i koristi, učinci na konkurentnost, MSP-ove i digitalizaciju te njihov doprinos ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda. Tri opcije politike procijenjene su s obzirom na djelotvornost, učinkovitost, usklađenost i proporcionalnost korištenjem višekriterijske socijalne evaluacije.

Evaluacija opcija i njihovih učinaka pokazala je da bi integracija na temelju ciljeva politike (spajanje na temelju ciljeva) nudila veći potencijal od druge dvije alternative. Omogućila bi bolju koordinaciju, ciljanu fleksibilnost i učinkovitije korištenje proračuna EU-a, a da se ne žrtvuju ni fokus politike ni dostupnost. Ta opcija nudi optimalnu ravnotežu između pojednostavnjenja i relevantnosti politike. U skladu je i s pozivima dionika, koji traže pojednostavnjenje pristupa financiranju, fleksibilnost dodjele sredstava i primjenu zajedničkih pravila. U skladu s političkim smjernicama predsjednice von der Leyen opcija slijedi načelo „financiranje prati politiku”, pa objedinjuje programe čiji je cilj zaštita kulture, medija i vrijednosti Unije. Oslanjat će se na uspjeh postojećih programa, najbolje primjere iz prakse trenutačnog VFO-a, potvrđene u evaluacijama, i omogućiti bolje svladavanje transnacionalnih i zajedničkih izazova, uklanjanje nedostataka u financiranju na razini država članica i poboljšanje usklađenosti unutarnjih i vanjskih politika te ujedno ojačati sinergije, povećati učinkovitost i djelotvornost te smanjiti preklapanja. Dat će se odgovarajuća vidljivost svakom području politike uključenom u združeni program uz potpuno poštovanje horizontalnih odredaba Uredbe (EU, Euratom) [202X/XXX, Uredba o okviru uspješnosti] koje se primjenjuju na sve programe Unije. Osnažit će se i djelovanje u pogledu međusektorskih prioriteta i sinergija koji utječu na društveni, medijski te kulturni i kreativni sektor (npr. sektorske vještine, pristup financiranju, uvođenje inovacija itd.).

Na temelju smjernica za bolju regulativu predmetno izvješće o procjeni učinka podneseno je na kontrolu kvalitete Odboru za nadzor regulative. Odbor za nadzor regulative dao je

mišljenje o procjeni učinka 13. lipnja 2025., u kojem je iznio niz primjedbi i preporuka u vezi s područjem primjene, definicijom problema i upotrebom evaluacija, logikom i ciljevima intervencije, usporedbom opcija i analizom troškova i koristi, upravljanjem, usklađenošću i budućim praćenjem i evaluacijom. Procjena učinka priložena ovom zakonodavnom prijedlogu preispitana je u skladu s primjedbama Odbora.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Inicijativa će pojednostavniti upravljanje, vođenje i provedbu programa EU-a kako bi se povećala učinkovitost za podnositelje zahtjeva, korisnike i institucije EU-a. Pojednostavnit će se i dodatno uskladiti postupci podnošenja zahtjeva i izvješćivanja uvođenjem zajedničkih ili usklađenih pravila, pa će se podnositelji zahtjeva moći lakše prijaviti na pozive koji se odnose na komplementarne ciljeve politike.

Radi jednostavnije provedbe i manjeg administrativnog opterećenja korisnika primjena pojednostavnjenih oblika financiranja (među ostalim financiranja koje nije povezano s troškovima i jednokratnim iznosima) postat će standardni oblik doprinosa za nadoknadu bespovratnih sredstava. Nastavit će se i financijska potpora trećim stranama, koja se pokazala učinkovitom u povećanju dostupnosti financijskih sredstava EU-a malim organizacijama i koja bi se prema potrebi mogla proširiti. Uz to, pozitivan učinak imat će i povećanje upotrebe višegodišnjih bespovratnih sredstava. Prepreke s kojima se susreću lokalne organizacije i subjekti koji prvi put podnose zahtjev uklanjat će se ciljanim mjerama pojednostavnjenja koje će se odnositi na njihove okolnosti, bolju komunikaciju i promicanje mogućnosti financiranja. Udruživanjem resursa, među ostalim u područjima kao što su praćenje te unutarnja i vanjska komunikacija, omogućit će se ekonomija razmjera i povećati predvidljivost financiranja sredstvima EU-a među korisnicima, dionicima i građanima EU-a.

- **Temeljna prava**

Novi instrument, koji se temelji na prethodnim programima Kreativna Europa i Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti te postojećim proračunskim linijama, namijenjen je promicanju vrijednosti Unije, uključujući poštovanje temeljnih prava, ravnopravnost, demokraciju te kulturu i medije.

Instrument je u skladu s vrijednostima utvrđenima u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji i promiče ih. Ciljevi novog programa usko su povezani s promicanjem temeljnih prava i stoga su u skladu s Poveljom EU-a o temeljnim pravima. Konkretno, ovaj će prijedlog doprinijeti promicanju i zaštiti prava i načela sadržanih u člancima 8. (zaštita osobnih podataka), 11. (sloboda izražavanja, pravo na informiranje, sloboda i pluralizam medija), 12. (sloboda okupljanja i udruživanja), 13. (sloboda umjetnosti i znanosti), 15. (sloboda izbora zanimanja i pravo na rad), 20. i 21. (jednakost i nediskriminacija), 22. (kulturna i jezična raznolikost), 23. (ravnopravnost žena i muškaraca), 24. (prava djeteta), 26. (prava osoba s invaliditetom), 31. (pošteni i pravični radni uvjeti), 32. (zabrana rada djece i zaštita mladih pri radu), 33. (obiteljski i profesionalni život) te člancima od 39. do 46. (prava građana) Povelje.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Vidjeti Prilog.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Ova će se inicijativa pratiti pomoću okvira uspješnosti proračuna za razdoblje 2028. – 2034. utvrđenog u Uredbi (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o okviru uspješnosti], u kojoj su navedena i konkretna pravila o evaluacijama. Evaluacija se provodi u skladu sa smjernicama Komisije za bolju regulativu i temeljit će se na pokazateljima relevantnima za ciljeve programa.

Dio programa provodit će izvršna agencija pod nadzorom službi Komisije odgovornih za program.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Opći su ciljevi ovog programa promicanje kulturne i jezične raznolikosti i baštine, povećanje konkurentnosti kulturnog i kreativnog sektora, osobito medijske i audiovizualne industrije, zaštita umjetničke slobode i slobode medija te zaštita i promicanje ravnopravnosti, aktivnog građanstva, prava i vrijednosti kako su utvrđeni u Ugovorima i Povelji, čime se jačaju demokratsko sudjelovanje i društvena otpornost unutar Unije.

U okviru tog općeg cilja program ima tri zasebna potprograma.

Prvi je potprogram „Kreativna Europa – Kultura”, kojim će se ostvariti sljedeći specifični cilj:

(a) doprinos prekograničnom kulturnom stvaranju, suradnji, sudjelovanju i pristupačnosti te prekograničnom optjecaju raznolikih kulturnih djela, uz istodobno jačanje društvene, gospodarske i međunarodne dimenzije kulturnog i kreativnog sektora.

Drugi je potprogram „MEDIA+”, kojim će se ostvariti sljedeći specifični ciljevi:

(a) doprinos kulturnoj raznolikosti i konkurentnosti audiovizualne industrije i industrije videoigara, osobito povećanjem stvaranja i prekogranične distribucije europskog sadržaja i pristupa građana tom sadržaju;

(b) doprinos slobodnom, održivom i raznolikom informacijskom ekosustavu Unije, osobito podupiranjem slobodnog i neovisnog novinarstva i informativnih medija, poboljšanjem pristupa građana pouzdanim informacijama i borbom protiv dezinformacija.

Treći je potprogram „Demokracija, građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti” (CERV+), kojim će se ostvariti sljedeći specifični ciljevi:

(a) doprinos zaštiti i promicanju temeljnih prava, ravnopravnosti i nediskriminacije te prava građana Unije sadržanih u Ugovorima, među ostalim slobodnog kretanja građana, te jačanju utjecaja civilnog društva;

(b) doprinos borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja, nasilja nad djecom i drugim skupinama izloženima riziku od takvog nasilja;

(c) doprinos jačanju demokratskog sudjelovanja i očuvanju vladavine prava.

Kako bi se maksimalno povećao učinak i ojačale sinergije među potprogramima, programom se podupiru međusektorske i horizontalne aktivnosti koje doprinose općem cilju, osobito razvojem sinergija između kulturne, medijske i građanske sfere te promicanjem međusektorske suradnje i međusektorskih inovacija.

Kako bi program bio djelotvoran, trebao bi ciljanim pristupima uvažiti specifičnu prirodu različitih politika, njihove različite ciljne skupine i specifične potrebe tih skupina.

2025/0550 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi programa AgoraEU za razdoblje 2028. – 2034. i stavljanju izvan snage uredbi (EU) 2021/692 i (EU) 2021/818

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 19. stavak 2., članak 21. stavak 2., članak 24., članak 167. stavak 5., članak 168. stavak 5. i članak 173. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora[9],

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija[10],

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) U skladu s člankom 2. Ugovora o Europskoj uniji Unija se temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući i prava pripadnika manjina. Te su vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravo, pravda, solidarnost i ravnopravnost žena i muškaraca („vrijednosti Unije”). Vrijednosti Unije odražavaju se u pravima, slobodama i načelima utvrđenima u Povelji Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”). Člankom 3. Ugovora o Europskoj uniji Unija se obvezuje na promicanje zaštite prava djeteta. U članku 10. Ugovora o Europskoj uniji nadalje se navodi da se funkcioniranje Unije temelji na predstavničkoj demokraciji i da su građani neposredno predstavljeni na razini Unije u Europskom parlamentu te da imaju pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije. Člankom 20. uspostavlja se građanstvo Unije i utvrđuju važna prava koja, među ostalim, uživaju građani Unije.

(2) Kultura i mediji te promicanje i poštovanje vrijednosti Unije ključne su sastavnice slobodne, pravedne, raznolike, uključive i kohezivne Unije. Sudjelovanje i angažman građana, uz dužno poštovanje vrijednosti Unije, temelj su demokratskog života Unije; u tom kontekstu mediji imaju ključnu ulogu u oblikovanju javnog mišljenja i slobodne rasprave. Audiovizualna djela i svi drugi oblici kulturnog i kreativnog izričaja, uključujući kulturnu baštinu, ključni su za raznolikost Europe i izgradnju društvene otpornosti i uzajamnog razumijevanja među europskim građanima i zajednicama.

[9] SL C , , str. .
[10] SL C , , str. .

(3) Program AgoraEU („Program”) znatno će doprinijeti postizanju i ostvarivanju tih ciljeva, prava i vrijednosti.

(4) Program bi trebao biti nasljednik programa Kreativna Europa, uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/818 Europskog parlamenta i Vijeća[11] i programa Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti, uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/692 Europskog parlamenta i Vijeća[12]. Trebao bi reducirati raznovrsnost financiranja za potporu slobodi i pluralizmu medija te suzbijati dezinformiranje u kontekstu pružanja informacija o poslovima Unije. Slobodni i pluralistički mediji i civilno društvo među ključnim su nadzornicima demokratskih sustava Unije i imaju ključnu ulogu u demokratskoj otpornosti te bi ih trebalo podupirati. Uz to, u okviru Programa trebalo bi poduprijeti kulturni, kreativni i medijski sektor, iskoristiti moć kulture i kulturne raznolikosti, poboljšati informacijski prostor i poduprijeti nastojanja Unije da ojača uključivo, ravnopravno i demokratsko društvo utemeljeno na pravima. Ovom se Uredbom utvrđuje okvirna financijska omotnica za program AgoraEU[13]. Za potrebe ove Uredbe tekuće cijene izračunavaju se primjenom fiksnog deflatora od 2 %.

(5) Kako bi Program bio djelotvoran, trebao bi ciljanim pristupima uvažiti specifičnu prirodu i izazove različitih područja politika i sektora i njihovih različitih ciljnih skupina i specifičnih potreba.

(6) Nedavna iskustva u ovom gospodarskom, socijalnom i geopolitičkom okruženju koje se brzo mijenja pokazuju da postoji potreba za fleksibilnijim višegodišnjim financijskim okvirom i njegovim programima. U tu svrhu i u skladu s ciljevima programa AgoraEU pri financiranju će se uzeti u obzir promjenjive potrebe politike i prioriteti Unije utvrđeni u relevantnim dokumentima koje je objavila Komisija, u zaključcima Vijeća i u rezolucijama Europskog parlamenta, a istodobno će se zajamčiti dostatna predvidljivost za provedbu.

(7) Kulturni i kreativni sektor, uključujući izvedbene umjetnosti (kao što su kazalište i ples), književnost i izdavaštvo knjiga, glazbu, vizualnu umjetnost, materijalnu i nematerijalnu kulturnu baštinu, arhitekturu, arhive, knjižnice i muzeje, zanate i dizajn (uključujući modni dizajn), predstavljaju „javno dobro” koje stvara značenje i utjelovljuje vrijednosti Unije. Uz to, oni su velika prednost za Uniju i njezine regije jer privlače održivi turizam i stvaraju sliku dinamičnog kontinenta na svjetskoj sceni. Programom bi trebalo uzeti u obzir, s jedne strane, njihovu unutarnju i umjetničku vrijednost te, s druge strane, njihove vanjske socijalne i gospodarske doprinose, uključujući doprinose socijalnoj i teritorijalnoj koheziji, dobrobiti i zdravlju, rastu i otvaranju radnih mjesta, konkurentnosti, kreativnosti i inovacijama.

(8) Međutim, kulturni i kreativni sektor u Uniji rascjepkani su na nacionalnoj i jezičnoj razini. Izloženi su i brojnim izazovima, kao što su napadi na slobodu umjetničkog

---

[11] Uredba (EU) 2021/818 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Kreativna Europa (2021.–2027.) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1295/2013 (SL L 189, 28.5.2021., str. 34., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/818/oj).

[12] Uredba (EU) 2021/692 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi programa Građani, jednakost, prava i vrijednosti te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1381/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EU) br. 390/2014 (SL L 156, 5.5.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/692/oj).

[13] Prema potrebi, potpora koja se pruža u okviru Programa mora ubrzavati ili poticati ulaganja uklanjanjem tržišnih nedostataka ili neoptimalnih investicijskih okolnosti, i to na proporcionalan način, izbjegavanjem udvostručavanja ili istiskivanja te poticanjem privatnog financiranja; te imati dodanu vrijednost Unije.

izražavanja, prekarni radni uvjeti, digitalne transformacije koje donosi porast upotrebe umjetne inteligencije te potreba za prilagodbom klimatskim promjenama. Program bi tim sektorima trebao pomoći da prevladaju te izazove, iskoriste svoj puni potencijal i odlučno zakorače u budućnost te ujedno omogućiti najšire sudjelovanje, među ostalim lokalnih i regionalnih aktera, na različitim kanalima i u različitim oblicima.

(9) Europska kulturna baština zajedničko je i neprocjenjivo nasljeđe koje se suočava s proračunskim ograničenjima, prirodnim katastrofama i katastrofama izazvanima ljudskim djelovanjem, klimatskim promjenama i regionalnim sukobima. Takvo je nasljeđe važno štititi i čuvati tako da mu se poboljša pristup i njeguje zajednički europski identitet. Digitalno očuvanje dodatno je jamstvo da će buduće generacije moći učiti iz svoje kulturne baštine, cijeniti je i nadahnjivati se njome.

(10) Program bi trebao financijski poduprijeti i djelovanja za oznaku europske baštine i Europsku prijestolnicu kulture, koja slave i čuvaju bogatu europsku kulturnu raznolikost i baštinu, povezuju je s lokalnom razinom i doprinose razvojnim strategijama koje se temelje na kulturi.

(11) Europski medijski sektori imaju jedinstven položaj u našim demokracijama, kulturi i gospodarstvima. Oni obuhvaćaju, među ostalim, sadržaje kao što su filmovi, serije, videoigre, vijesti i informacije, imerzivna stvarnost i multimedijski sadržaj te usluge, uključujući filmske predstave, televizijsko i radijsko emitiranje, tiskano i digitalno izdavaštvo, reklame, internetske videozapisa i *podcaste*. Digitalna transformacija, osobito porast upotrebe umjetne inteligencije, ubrzala je konvergenciju medija, promijenila ponašanje potrošača i preoblikovala poslovne modele i modele prihoda te upravljanje intelektualnim vlasništvom i njegovo iskorištavanje. Unija bi stoga trebala pomoći napretku medija u Uniji, poticati inovacije i pristup financiranju, promicati uzajamno obogaćivanje informativnog, audiovizualnog i drugih medijskih sektora te podupirati suradnju među različitim vrstama medijskih subjekata u cijeloj Uniji.

(12) Audiovizualni sektor Unije suočava se s izazovima koji su posljedica malog prekograničnog optjecaja, promjene navika konzumacije sadržaja i dominacije aktera koji nisu iz Unije. Zbog toga bi intervencija Unije trebala bi podupirati kapacitet europske audiovizualne industrije i industrije videoigara za stvaranje, financiranje, proizvodnju i distribuciju europskih djela na svim platformama koje su dostupne i privlačne publici u Uniji i izvan nje. Trebala bi potaknuti transmedijske prilagodbe intelektualnog vlasništva različitim medijskim formatima, doprinijeti promicanju suradnje među državama članicama s različitim tržišnim kapacitetima te pratiti audiovizualni regulatorni okvir Unije.

(13) Informativne medijske kuće i novinari u cijeloj Uniji pod povećanim su pritiskom, prije svega zbog rasta globalnih internetskih platformi, promjene navika konzumacije sadržaja i sve većeg širenja dezinformacija. Ti problemi utječu na prihode informativnih medija i distribuciju vijesti, narušavaju njihovu održivost i povjerenje javnosti u njih te smanjuju pristup građana raznolikom, profesionalno proizvedenom europskom novinarskom sadržaju. Unija bi trebala podupirati održiv, neovisan i raznolik informacijski ekosustav, štititi ugrožene novinare, promicati slobodu i pluralizam medija te jačati cjelovitost informacijskog prostora promicanjem mjera i jačanjem suradnje s ciljem suzbijanja dezinformacija i podupiranja digitalne i medijske pismenosti, među ostalim mladih osoba.

(14) Demokracije u Uniji izložene su sve većim izazovima. Pad povjerenja građana u demokratske institucije i procese dodatno pogoršavaju dezinformacije, društvena polarizacija i mržnja, koje utječu na izborne i druge demokratske procese. Da bi

europska demokracija postala otpornija, potreban je pristup koji obuhvaća cijelo društvo.

(15) Zaštita i promicanje temeljnih prava doprinose izgradnji demokratskije Unije. Nediskriminacija je temeljno načelo Unije sadržano u članku 19. UFEU-a i članku 21. Povelje. Nastojanja da se izgradi ravnopravno društvo bez diskriminacije potiču ostvarenje raznolikih potencijala pojedinaca te kulturni, gospodarski i društveni rast. Pomažu također u uklanjanju važnih temeljnih uzroka nasilja nad ranjivim skupinama, koje pak predstavlja otvoreni napad na ravnopravnost. Stoga bi se u okviru Programa trebala promicati djelovanja za suzbijanje svih oblika diskriminacije i netolerancije, točnije izravnih i neizravnih oblika diskriminacije, vodeći pritom računa o posebnim oblicima strukturne i intersekcijske diskriminacije, kako bi se učvrstili relevantni okviri politike Unije. U okviru Programa trebala bi se podupirati djelovanja za sprečavanje i suzbijanje svih oblika ksenofobije i rasizma, antisemitizma i mržnje prema muslimanima, homofobije, bifobije, transfobije, interfobije, netolerancije i diskriminacije na temelju rodnog identiteta, netolerancije prema pripadnicima manjina, među ostalim prema Romima, te govora mržnje. Uz to, Program bi trebao pomoći Uniji da ispuni obvezu koju je preuzela kao stranka Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom donesene 13. prosinca 2006.[14] da će promicati, štititi i osigurati potpuno i ravnopravno uživanje svih ljudskih prava i temeljnih sloboda svim osobama s invaliditetom.

(16) Prava na privatnost i zaštitu osobnih podataka, sadržana u članku 7. Povelje odnosno u članku 16. UFEU-a i članku 8. Povelje, izvršavaju se odgovarajućom uredbom[15] i direktivom[16]. Pravnim okvirom Unije utvrđene su odredbe kojima se osigurava djelotvorna zaštita prava na zaštitu osobnih podataka. Tim je pravnim instrumentima nacionalnim tijelima za nadzor zaštite podataka povjerena zadaća da informiraju javnost i povećaju njezino razumijevanje rizika, pravila, zaštitnih mjera i prava u vezi s obradom osobnih podataka. Program bi trebao doprinijeti boljoj informiranosti, u okviru njega trebale bi se provoditi studije i druge relevantne aktivnosti u tom području, među ostalim posredstvom nacionalnih nadzornih tijela za zaštitu podataka s obzirom na važnost prava na zaštitu osobnih podataka u današnje vrijeme brzog tehnološkog razvoja.

(17) Rodna ravnopravnost temeljno je pravo i cilj Unije i trebalo bi je podupirati u okviru Programa. Unatoč mnogim postignućima i dalje postoje znatni problemi zbog kojih je potrebno povećati angažman Unije. To uključuje aktivno suzbijanje rodnih stereotipa i rješavanje problema intersekcijske diskriminacije te nastojanja da se iskorijeni rodno uvjetovano nasilje i postignu najviši zdravstveni standardi, osobito kad je riječ o spolnom i reproduktivnom zdravlju, jednake plaće i bolji ekonomski položaj, ravnoteža poslovnog i privatnog života i ravnopravnu raspodjele obveza skrbi, jednake mogućnosti zapošljavanja, mogućnosti razvoja karijere i bolje radne uvjete, kvalitetno i uključivo obrazovanje, političko sudjelovanje i jednaka zastupljenost te da se uspostave institucijski mehanizmi za ostvarivanje prava žena.

(18) Rodno uvjetovano nasilje i nasilje nad ženama, djecom, mladima i drugim ugroženim skupinama kao što su LGBTIQ osobe te osobe s invaliditetom ozbiljno su kršenje temeljnih prava, ali i dalje postoje u cijeloj Uniji u svim društvenim i gospodarskim

[14] SL L 23, 27.1.2010., str. 35.
[15] SL L 119, 4.5.2016., str. 1.
[16] SL L 119, 4.5.2016., str. 89.

kontekstima. Nasilje nad ženama i osobama koje pripadaju drugim ugroženim skupinama kršenje je ljudskih prava i otvoreni napad na ravnopravnost. Stoga su sprečavanje i suzbijanje takvog nasilja društveni imperativ i doprinose borbi protiv takvih oblika diskriminacije i ublažavanju posljedica nasilja, među ostalim na zdravlje. Uz to, izgradnja društva bez diskriminacije pomoći ću u uklanjanju temeljnih uzroka nasilja nad ranjivim skupinama jer su ta dva cilja neodvojivo povezana. Stoga bi Unija u okviru Programa trebala nastaviti svoj dugogodišnji rad na sprečavanju nasilja, odgovoru na njega i njegovu suzbijanju na svim razinama te zaštiti i potpori za sve izravne i neizravne žrtve nasilja i osobe koje su preživjele nasilje, oslanjajući se na pet uzastopnih generacija programa i potprograma Daphne[17]. Programom bi se trebalo podupirati postizanje ciljeva Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama donesene u Istanbulu 11. svibnja 2011. i provedba Preporuke Komisije o razvoju i jačanju integriranih sustava za zaštitu djece u najboljem interesu djeteta[18], kojom se djeca štite od svih oblika nasilja, te pomoći Uniji da ispuni obvezu koju je preuzela kao stranka Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom, kojom se osobe s invaliditetom štite od svih oblika iskorištavanja, nasilja i zlostavljanja.

(19) U skladu s pravnom stečevinom Unije koja se odnosi na jednako postupanje države članice uspostavile su neovisna tijela za promicanje jednakog postupanja („tijela za jednakost”), koja imaju ključnu ulogu u promicanju ravnopravnosti i osiguravanju djelotvorne primjene propisa o jednakom postupanju. Nadalje, Programom bi se trebala podupirati Europska mreža tijela za jednakost (Equinet), koja se, kako je propisano Direktivom Vijeća (EU) 2024/1499[19] i Direktivom (EU) 2024/1500[20] Europskog parlamenta i Vijeća, sastoji od nacionalnih tijela za jednakost, jer je Equinet jedini subjekt za koordinaciju aktivnosti tijela za jednakost. To je od ključne važnosti za djelotvornu provedbu antidiskriminacijskih propisa Unije u državama članicama.

(20) Građani u cijeloj Uniji, od kojih mnogi redovito ili barem povremeno putuju, žive, studiraju, rade ili volontiraju u drugoj državi članici, trebali bi osjećati da mogu ostvariti i uživati svoja građanska prava i pouzdati se u jednak pristup, potpunu ostvarivost i zaštitu svojih prava bez ikakve diskriminacije, bez obzira na to gdje se u Uniji nalaze. Građani bi trebali biti informiraniji o svojim pravima koja proizlaze iz građanstva Unije, odnosno pravu na slobodno kretanje i boravak u Uniji, glasačkim pravima tijekom boravka u drugoj državi članici, pravu na podnošenje peticije Europskom parlamentu na bilo kojem službenom jeziku, pravu na podnošenje

---

17 Tri uzastopne generacije programa Daphne (SL L 34, 9.2.2000., str. 1.; SL L 143, 30.4.2004., str. 1.; SL L 173, 3.7.2007., str. 19.) i rezultati potprograma Daphne u okviru programa Prava, ravnopravnost i građanstvo (SL L 354, 28.12.2013., str. 62.) i programa Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti (SL L 156, 5.5.2021., str. 1.).

18 C(2024) 2680 final (SL L, 2024/1238, 14.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1238/oj).

19 Direktiva Vijeća (EU) 2024/1499 od 7. svibnja 2024. o standardima za tijela za jednakost u području jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo, jednakog postupanja u pitanjima zapošljavanja i rada prema osobama bez obzira na njihovu vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili seksualnu orijentaciju, jednakog postupanja prema ženama i muškarcima u pitanjima socijalne sigurnosti te u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga, te o izmjeni direktiva 2000/43/EZ i 2004/113/EZ (SL L, 2024/1499, 29.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj).

20 Direktiva (EU) 2024/1500 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o standardima za tijela za jednakost u području jednakog postupanja prema ženama i muškarcima te njihovih jednakih mogućnosti u pitanjima zapošljavanja i rada te o izmjeni direktiva 2006/54/EZ i 2010/41/EU (SL L, 2024/1500, 29.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj).

građanskih inicijativa i pravu na podnošenje pritužbi Europskom ombudsmanu zbog nepravilnosti u postupanju institucija.

(21) Poticanje građana na aktivnije sudjelovanje u demokraciji na razini Unije ojačat će europsko civilno društvo i potaknuti izgradnju europskog identiteta. Stoga je potrebno podupirati civilno društvo u promicanju i zaštiti zajedničkih vrijednosti Unije i informiranju o njima te u doprinosu djelotvornom uživanju prava zajamčenih na temelju prava Unije. Kad građani Unije sudjeluju u njezinu demokratskom životu, oni doprinose ostvarenju predstavničke demokracije, načela na kojem se temelji funkcioniranje Unije i koje je konkretan izraz vrijednosti demokracije sadržana u članku 2. UEU-a.

(22) Kako bi se Unija približila svojim građanima i kako bi se potaknulo demokratsko sudjelovanje, potreban je niz djelovanja i koordiniranih napora. Potrebno je razviti i unaprijediti europsko građanstvo i europski identitet poticanjem građanskog razumijevanja postupka oblikovanja politika i promicanjem građanskog angažmana u djelovanju Unije. Aktivnosti sjećanja i kritičko promišljanje o europskom povijesnom pamćenju nužni su za upoznavanje građana sa zajedničkom prošlošću i postavljanje temelja za zajedničku budućnost i zajedničke vrijednosti. Nadalje, podupiranjem organizacija civilnog društva na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini u područjima obuhvaćenima Programom doprinijet će se povećanju razine sudjelovanja građana u društvu i, naposljetku, njihovoj aktivnoj uključenosti u demokratski život Unije. Istodobno, podupiranjem aktivnosti kojima se promiče uzajamno razumijevanje, međukulturni dijalog, kulturna i jezična raznolikost, socijalna uključenost i poštovanje drugih, potiče se osjećaj pripadanja Uniji i zajedničkog građanstva u okviru europskog identiteta na temelju zajedničkog razumijevanja naših zajedničkih europskih vrijednosti, kulture, povijesti i baštine.

(23) Organizacije civilnog društva i drugi akteri u građanskom prostoru, kao što su neovisna tijela za ljudska prava, tijela za jednakost i institucije pravobranitelja, bitno doprinose provedbi politike, poticanju sudjelovanja ljudi, pozivanju institucija na odgovornost i poticanju pozitivnih promjena. Program bi trebao pomoći da im se osiguraju dovoljni resursi i poticajno okruženje za neovisno, slobodno, sigurno i uspješno djelovanje. U tu bi svrhu financiranje sredstvima Unije trebalo dopuniti aktivnosti na nacionalnoj razini podupiranjem, zaštitom, jačanjem i izgradnjom njihovih kapaciteta, kako je istaknuto u Rezoluciji Europskog parlamenta od 19. travnja 2018.[21] te zaključcima Vijeća od 10. ožujka 2023.[22] i 7. ožujka 2025.[23] Civilno društvo bitno doprinosi i provedbi Direktive (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća[24] promicanjem kulture prijavljivanja nepravilnosti i povoljnog okruženja za zviždače.

(24) Sud Europske unije potvrdio je da je Unija pravna struktura koja počiva na temeljnoj pretpostavci da svaka država članica dijeli sa svim drugim državama članicama i priznaje da i one s njom dijele zajedničke vrijednosti iz članka 2. UEU-a, na kojima se

---

[21] 2018/2619(RSP) (SL C 390, 18.11.2019., str. 117., https://eur-lex.europa.eu/legal content/EN/TXT/?uri=oj:JOC_2019_390_R_0017).

[22] ST-7388/23, Zaključci Vijeća o primjeni Povelje EU-a o temeljnim pravima; uloga prostora za građansko djelovanje u zaštiti i promicanju temeljnih prava u EU-u.

[23] ST-6878/25, Zaključci Vijeća o primjeni Povelje EU-a o temeljnim pravima; financiranje promicanja, zaštite i provedbe temeljnih prava.

[24] Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019., str. 17., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj).

temelji Unija[25]. Ta se pretpostavka zasniva na posebnim i bitnim obilježjima prava Unije, među ostalim na autonomiji koju uživa u odnosu na prava država članica i međunarodno pravo. Ona podrazumijeva i opravdava postojanje uzajamnog povjerenja među državama članicama u priznavanju tih vrijednosti i stoga u poštovanju prava Unije koje ih provodi. Iz toga slijedi da je država članica obvezna poštovati vrijednosti iz članka 2. UEU-a kako bi uživala sva prava koja proizlaze iz primjene Ugovorâ na nju. Dakle, Sud Europske unije potvrdio je da Unija može djelovati u područjima za koja je nadležna kako bi osigurala poštovanje vrijednosti utvrđenih u članku 2. UEU-a.

(25) U vrijeme u kojem se europska društva suočavaju s izazovima koji ugrožavaju demokracije, kao što su porast ekstremizma i netolerancije, dezinformacije te inozemno manipuliranje informacijama i uplitanje neprijateljskih aktera, ključno je da se vrijednosti Unije kao što su poštovanje temeljnih prava, ravnopravnost i demokracija i dalje aktivno njeguju, štite, promiču, provode i dijele među građanima i narodima kako bi ostale okosnica projekta Unije. Slabljenje njihove zaštite u bilo kojoj državi članici može imati štetne posljedice na Uniju u cjelini. Stoga je važno da Program doprinese zaštiti vrijednosti Unije, među ostalim poštovanja temeljnih prava, ravnopravnosti i demokracije.

(26) S obzirom na sve veće rizike povezane s prirodnim opasnostima, klimatskim i okolišnim katastrofama, zdravstvenim krizama, tehnološkim incidentima, novim sigurnosnim prijetnjama i drugim poremećajima ključno je poboljšati sposobnost Unije i država članica da predvide krize, pripreme se za njih i odgovore na njih. Program bi stoga trebao podupirati educiranje i angažman građana u vezi s pripravnošću za krizu i tako povećati otpornost društva.

(27) Zato bi se u okviru Programa trebale podupirati i mjere za zaštitu i jačanje demokracije u Uniji, jačanje povjerenja javnosti u demokraciju i demokratske institucije, jačanje demokratske pripravnosti i otpornosti te poticanje angažmana građana, njihova sudjelovanja i svijesti o zajedničkoj povijesti i vrijednostima. Time bi se poduprlo ostvarivanje prava građana, među ostalim njihovih biračkih prava, uz potpuno poštovanje nadležnosti država članica u organizaciji izbora. Program bi trebao doprinijeti i cjeloživotnom poticanju kritičkog razmišljanja, građanskog sudjelovanja i demokracije kako bi svi građani stekli vještine prepoznavanja inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama te dezinformacija.

(28) Programom bi se trebale poticati sinergije i komplementarnost s Globalnom Europom jer će kulturnom suradnjom doprinijeti napretku međunarodnih kulturnih odnosa Unije i ciljeva vanjskog djelovanja Unije.

(29) U okviru programa trebalo bi podržati i financiranje tehničke i organizacijske potpore provedbi Uredbe (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća[26]. Time se podupire građane u ostvarivanju prava na pokretanje i podržavanje europskih građanskih inicijativa. Zajedno s drugim pravima utvrđenima u članku 24. UFEU-a tim se pravom osigurava izravno sudjelovanje građana u demokratskom životu Unije.

(30) Kako bi se osigurala dosljednost, proračunsko jamstvo i financijski instrumenti u okviru Programa, među ostalim u kombinaciji s drugim oblicima bespovratnih potpora u operacijama mješovitog financiranja, trebalo bi izvršavati u skladu s primjenjivim

[25] To izravno proizlazi iz t. 168. mišljenja 2/13, EU:C:2014:2454.

[26] Uredba (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o europskoj građanskoj inicijativi (SL L 130, 17.5.2019., str. 55., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj).

pravilima Instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost na temelju sporazuma sklopljenih za tu vrstu potpore u okviru instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost.

(31) Ako se potpora Unije u okviru Programa pruža u obliku proračunskog jamstva ili financijskog instrumenta, među ostalim u kombinaciji s bespovratnom potporom u operaciji mješovitog financiranja, takva potpora trebala bi se pružati isključivo u okviru Instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost u skladu s primjenjivim pravilima instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost.

(32) Komisija bi trebala moći podijeliti proračunske obveze na godišnje obroke. U tom slučaju Komisija bi tijekom provedbe Programa trebala dodijeliti godišnje obroke uzimajući u obzir napredak djelovanja koja primaju financijsku potporu, njihove procijenjene potrebe i dostupni proračun.

(33) Na Program se primjenjuje Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća[27]. Njome se utvrđuju pravila o donošenju i izvršenju općeg proračuna Unije, što uključuje pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, nefinancijskim donacijama, nabavi, neizravnom izvršenju, financijskoj pomoći, financijskim instrumentima i proračunskim jamstvima.

(34) U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[28], Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95[29], Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96[30] i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939[31], financijski interesi Unije trebaju biti zaštićeni razmjernim mjerama, što uključuje sprečavanje, otkrivanje, ispravljanje i ispitivanje nepravilnosti i prijevara, povrat izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanje administrativnih sankcija. Osobito, u skladu s uredbama (EU, Euratom) br. 883/2013 i (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na licu mjesta, kako bi se ustanovilo je li bilo prijevara, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) može provoditi istrage i kazneni progon zbog prijevara i drugih nezakonitih aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća[32]. U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509 svaka osoba ili

---

[27] Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

[28] Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

[29] Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

[30] Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenog 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

[31] Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

[32] Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

subjekt koji prima sredstva Unije u potpunosti surađuje u zaštiti financijskih interesa Unije, dodjeljuje potrebna prava i pristup Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu i osigurava da im svaka treća strana koja je uključena u izvršenje sredstava Unije dodijeli jednakovrijedna prava.

(35) Program se provodi u skladu s Uredbom (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o okviru uspješnosti] kojom se utvrđuju pravila za praćenje rashoda i okvir uspješnosti za proračun, uključujući pravila kojima se osigurava ujednačena primjena načela nenanošenja bitne štete i rodne ravnopravnosti iz članka 33. stavka 2. točaka (d) i (f) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, pravila za praćenje i izvještavanje o uspješnosti Unijinih programa i aktivnosti, pravila za uspostavu Unijina portala za financiranje, pravila za evaluaciju programa te druge horizontalne odredbe koje se primjenjuju na sve programe Unije, na primjer one o informiranju, komunikaciji i vidljivosti, uzimajući u obzir opseg i prirodu aktivnosti i prioriteta.

(36) Programom bi se trebala podupirati i uloga deskova Programa, koje mogu uspostaviti države članice i koji bi podnositeljima zahtjeva trebali davati upute i pomoć u vezi s mogućnostima financiranja i prekogranične suradnje, što bi doprinijelo dosegu, vidljivosti i diseminaciji rezultata Programa u skladu s Uredbom (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o okviru uspješnosti]. Deskovi Programa svoje bi funkcije trebali obavljati neovisno, odluke bi trebali donositi bez uplitanja javnih tijela i ne bi trebali imati nikakvu odgovornost u pogledu upravljanja Programom[33].

(37) Na temelju članka 85. stavka 1. Odluke Vijeća (EU) 2021/1764[34] osobe i subjekti s poslovnim nastanom u prekomorskim zemljama i područjima prihvatljivi su za financiranje u skladu s pravilima i ciljevima Programa i mogućih režima koji se primjenjuju na državu članicu s kojom su relevantna prekomorska zemlja ili područje povezani.

(38) Sudjelovanje trećih zemalja u specifičnom cilju „Audiovizualni sadržaj" iziskuje određenu razinu reciprociteta i regulatornog usklađivanja. Zbog toga bi pri sklapanju sporazuma o pridruživanju trebalo uzeti u obzir stanje na njihovom audiovizualnom tržištu, razinu sličnosti njihovih pravnih okvira s pravnom stečevinom Unije u području audiovizualnih medija, posebno Direktivom 2010/13/EU, i pristup njihovim programima potpore. To je posebno važno za druge europske zemlje, čija audiovizualna djela imaju koristi od odredbi Direktive 2010/13/EU kojima se promiču europska djela, osobito sustava kvota. Kad je riječ o zemljama pristupnicama, zemljama kandidatkinjama i potencijalnim zemljama kandidatkinjama, obveza usklađivanja nacionalnog prava s Direktivom 2010/13/EU već je uključena u Uredbu (EU) 2021/818 o uspostavi programa Kreativna Europa. Taj je uvjet učinkovit poticaj

---

[33] Radi promicanja Programa na nacionalnoj razini, davanja relevantnih informacija o različitim vrstama financijske potpore dostupne u okviru politike Unije i pomaganja subjektima u podnošenju zahtjeva za potporu u okviru Programa, Programom se podupire osnivanje deskova Programa u zemljama sudionicama. Deskovi provode svoje aktivnosti radi poboljšanja dosega, vidljivosti i diseminacije rezultata Programa u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 202X/XXXX, kojom se utvrđuju pravila za praćenje rashoda i okvir uspješnosti za proračun, uključujući pravila koja se primjenjuju na sve programe Unije u pogledu obveza informiranja, komunikacije i vidljivosti, uključujući obveze korisnika i partnera u provedbi.

[34] Odluka Vijeća (EU) 2021/1764 od 5. listopada 2021. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji, uključujući odnose između Europske unije, s jedne strane, te Grenlanda i Kraljevine Danske, s druge strane (Odluka o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland), SL L 355, 7.10.2021., str. 6., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj).

za ubrzanje njihova rada na općem usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a radi pristupanja Uniji.

(39) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog transnacionalne prirode izazova oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

(40) Ovom se Uredbom uspostavlja Program za razdoblje 2028. – 2034., koji zamjenjuje programe uspostavljene uredbama (EU) 2021/692 i (EU) 2021/818 za razdoblje 2021. – 2027. Uredbe (EU) 2021/692 i (EU) 2021/818 trebalo bi stoga staviti izvan snage,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Poglavlje I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom uspostavlja se program AgoraEU („Program”) i utvrđuju se ciljevi Programa, njegov proračun za razdoblje 2028. – 2034., oblici financiranja sredstvima Unije i pravila za osiguravanje tog financiranja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuje se sljedeća definicija:

„postupak dodjele” znači postupak dodjele kako je definiran u članku 2. točki 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 te postupci za povjeravanje izvršenja i pružanja potpore u obliku financijskih instrumenata, davanje proračunskog jamstva ili za pružanje potpore u obliku proračunskog jamstva.

Članak 3.

Ciljevi Programa

1. Opći su ciljevi ovog Programa promicanje kulturne i jezične raznolikosti i baštine, povećanje konkurentnosti kulturnog i kreativnog sektora, posebno medijske i audiovizualne industrije, zaštita slobode umjetnika i medija te zaštita i promicanje ravnopravnosti, aktivnog građanstva, prava i vrijednosti kako su utvrđeni u Ugovorima i Povelji, čime se jačaju demokratsko sudjelovanje i društvena otpornost.

2. U okviru općih ciljeva utvrđenih u stavku 1. Program ima sljedeće potprograme, kojima se ostvaruju sljedeći specifični ciljevi:

(a) potprogram „Kreativna Europa – Kultura”:

i. doprinos prekograničnom kulturnom stvaranju, suradnji, sudjelovanju i pristupačnosti te prekograničnom optjecaju raznolikih kulturnih djela, uz istodobno jačanje društvene, gospodarske i međunarodne dimenzije kulturnog i kreativnog sektora („kultura”);

(b) potprogram „MEDIA+”:

i. doprinos kulturnoj raznolikosti i konkurentnosti audiovizualne industrije i industrije videoigara, osobito povećanjem stvaranja i prekogranične distribucije europskog sadržaja i pristupa građana tom sadržaju („audiovizualni sadržaj”);

ii. doprinos slobodnom, održivom i raznolikom informacijskom ekosustavu Unije, osobito podupiranjem slobodnog i neovisnog novinarstva i informativnih medija, poboljšanjem pristupa građana pouzdanim informacijama i borbom protiv dezinformacija („vijesti”);

(c) potprogram Demokracija, građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti („CERV+”):

i. doprinos zaštiti i promicanju temeljnih prava, ravnopravnosti i nediskriminacije te prava građana Unije sadržanih u Ugovorima, među ostalim slobodnog kretanja građana, te jačanje utjecaja civilnog društva („prava, ravnopravnost, građani i civilno društvo”);

ii. doprinos borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja, nasilja nad djecom i drugim skupinama izloženima riziku od takvog nasilja („Daphne”);

iii. doprinos jačanju demokratskog sudjelovanja i očuvanju vladavine prava („demokratsko sudjelovanje i vladavina prava”).

3. Kako bi se maksimalno povećao učinak i ojačale sinergije među potprogramima iz stavka 2., Programom se podupiru međusektorske i horizontalne aktivnosti koje doprinose općem cilju iz stavka 1., osobito razvojem sinergija između kulturne, medijske i građanske sfere te promicanjem međusektorske suradnje i međusektorskih inovacija.

Poglavlje II.

Potprogram Kreativna Europa – Kultura

Članak 4.

Kultura

U okviru potprograma Kreativna Europa – Kultura specifični cilj „Kultura”, koji obuhvaća kulturni i kreativni sektor, odnosi se na:

(a) poticanje prekograničnog stvaranja, suradnje i razmjena u različitim oblicima, među ostalim mobilnošću umjetnika te kulturnih i kreativnih djelatnika, rezidencijalnim programima za umjetnike te partnerstvima među organizacijama svih veličina;

(b) poboljšanje pristupa i sudjelovanja u kulturi i kulturnoj baštini za sve osobe, posebice mlade, i jačanje socijalne otpornosti i socijalne kohezije, osobito međugeneracijske pravednosti te ravnopravnosti i raznolikosti, kulturnim angažmanom;

(c) podupiranje optjecaja, distribucije, promicanja i vidljivosti raznolikih europskih kulturnih sadržaja putem različitih kanala na razini cijele Unije i međunarodnoj razini, među ostalim putem europskih platformi za nove umjetnike, potporom subjektima za educiranje i promicanje mladih umjetnika, nagradama kojima se promiču umjetnički talent i izvrsnost, inicijativama za turneje, festivalima i prevođenjem;

(d) jačanje kapaciteta i vještina u kulturnom i kreativnom sektoru radi poticanja inovacija i konkurentnosti te lakšeg snalaženja u zelenoj i digitalnoj tranziciji, među ostalim potporom mrežama kulturnih i kreativnih organizacija, osposobljavanjem i aktivnostima uzajamnog učenja;

(e) promicanje razvoja kulturne politike suradnjom i razmjenom uspješnih primjera iz prakse na razini Unije te poboljšanje baze dokaza kvalitetnijim prikupljanjem podataka, analizama i pilot-djelovanjima;

(f) unapređenje međunarodnih kulturnih odnosa Unije i doprinos ciljevima vanjskog djelovanja Unije kulturnom suradnjom;

(g) potporu provedbi odluka br. 445/2014/EU[35] i br. 1194/2011/EU[36] Europskog parlamenta i Vijeća Unije.

Specifični cilj „Kultura” ostvaruje se uz potpuno poštovanje umjetničke slobode i raznolikosti kulturnih izričaja te doprinosi poboljšanju radnih uvjeta umjetnika te kulturnih i kreativnih djelatnika.

[35] Odluka br. 445/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o uspostavljanju inicijative Unije za Europske prijestolnice kulture u razdoblju od 2020. do 2033. i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1622/2006/EZ (SL L 132, 3.5.2014., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/445(1)/oj).

[36] Odluka br. 1194/2011/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenog 2011. o uspostavljanju djelovanja Europske unije za oznaku europske baštine (SL L 303, 22.11.2011., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2011/1194/oj).

Poglavlje III.

Potprogram MEDIA+:

Članak 5.

Audiovizualni sadržaj

U okviru potprograma MEDIA+ specifični cilj „Audiovizualni sadržaj” odnosi se na:

(a) podupiranje proizvodnje europskih audiovizualnih djela različitih oblika i žanrova koja mogu doprijeti do raznolike publike preko granica;

(b) poticanje prekograničnog optjecaja, distribucije, isticanja i vidljivosti europskih audiovizualnih djela na svim medijima u cijeloj Uniji i na međunarodnoj razini, među ostalim u okviru koordiniranih strategija distribucije te s pomoću marketinških i promidžbenih sredstava;

(c) stvaranje publike za europska audiovizualna djela, među ostalim u okviru mreže europskih kina, festivala i informativnih kampanja, te je posebno usmjeren na mlade Europljane i zapostavljene zajednice;

(d) podupiranje razvoja i izrade prototipova europskih videoigara i imerzivnog sadržaja, među ostalim ispitivanjem tržišta, promicanjem i povećanjem njihove vidljivosti, primjenom strategija orijentiranih na publiku te distribucijom na svim platformama;

(e) poboljšanje razvoja talenata, podupiranje pristupa financiranju, razmjenu među poduzećima i umrežavanje poduzeća, usvajanje inovativnih sredstava i poslovnih modela te strategija iskorištavanja intelektualnog vlasništva u različitim medijima, posebno kao odgovor na kreativne, tržišne i tehnološke promjene;

(f) poticanje dijaloga o politikama, razmjene najboljih primjera iz prakse, prikupljanja i analize podataka, među ostalim u vezi s plaćanjem doprinosa za članstvo Unije u Europskom audiovizualnom opservatoriju;

(g) doprinos provedbi Direktive 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća[37].

Specifični cilj „Audiovizualni sadržaj” ostvaruje se uz potpuno poštovanje umjetničke slobode i osiguravanje suradnje među subjektima iz država članica različitih audiovizualnih kapaciteta.

[37] Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) (SL L 95, 15.4.2010., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/13/oj).

Članak 6.

Vijesti

U okviru potprograma MEDIA+ specifični cilj „Vijesti” odnosi se na:

(a) zaštitu informativnih medijskih kuća i novinara, posebno ako se suočavaju s prijetnjama, praćenje, procjenu i ublažavanje rizika za slobodu i pluralizam medija na unutarnjem tržištu te promicanje novinarskih i uredničkih standarda;

(b) povećanje proizvodnje, distribucije i konzumacije profesionalnog novinarskog sadržaja, što uključuje izvještavanje o poslovanju Unije, istraživačko novinarstvo, lokalne vijesti i medije od javnog interesa;

(c) podupiranje digitalne transformacije novinskih organizacija, inovativnih praksi, novih modela proizvodnje, distribucije i poslovanja, olakšavanje pristupa financiranju i poticanje prekograničnih aktivnosti te prekvalifikacije i usavršavanja djelatnika informativnih medija;

(d) jačanje suradnje i promicanje mjera s ciljem praćenja i zaštite internetskog informacijskog prostora, uključujući otkrivanje i suzbijanje dezinformacija i inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama, što doprinosi većoj otpornosti cijele Unije;

(e) promicanje aktivnosti za povećanje digitalne i medijske pismenosti kako bi građani, uključujući mlade, mogli iskoristiti i razviti kritičko razumijevanje informacijskog ekosustava;

(f) jačanje dijaloga o politikama, prikupljanja i analize podataka te razvoja zajedničkih standarda, među ostalim podupiranjem rada Europskog odbora za medijske usluge.

Specifični cilj „Vijesti” ostvaruje se uz potpuno poštovanje uredničke neovisnosti medija i profesionalnih standarda.

Poglavlje IV.

Potprogram CERV+

Članak 7.

Prava, ravnopravnost, građani i civilno društvo

U okviru potprograma CERV+ specifični cilj „Prava, ravnopravnost, građani i civilno društvo” odnosi se na:

(a) promicanje ravnopravnosti te sprečavanje i borbu protiv diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije te svih oblika rasizma i netolerancije;

(b) promicanje rodne ravnopravnosti, rodno osviještene politike i osnaživanja žena te zaštitu i promicanje potpunog uživanja prava žena;

(c) promicanje pristupačnosti te zaštitu i promicanje prava osoba s invaliditetom, podupiranje provedbe Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom u EU-u;

(d) zaštitu i promicanje prava djeteta;

(e) zaštitu i promicanje slobode izražavanja, prava na privatnost, zaštite osobnih podataka te prava u digitalnom prostoru;

(f) njegovanje dinamičnog prostora za građansko djelovanje izgradnjom kapaciteta i financijskom potporom za organizacije civilnog društva, borce za ljudska prava i druge relevantne aktere koji na svim razinama aktivno štite i promiču prava sadržana u Ugovoru te informiraju građane o tim pravima, promiču demokratsku otpornost, nediskriminaciju i ravnopravnost u EU-u te u širem smislu vrijednosti Unije, kao što su poštovanje temeljnih prava, vladavina prava i demokracija, te štite i promiču poštovanje Povelje.

Članak 8.

Daphne

U okviru potprograma CERV+ specifični cilj „Daphne” odnosi se na:

(a) sprečavanje svih oblika rodno uvjetovanog nasilja nad ženama i djevojčicama, nasilja u obitelji i nasilja nad djecom, mladima i starijim osobama, LGBTIQ osobama, osobama s invaliditetom i drugim ugroženim skupinama, odgovaranje na njih i borbu protiv njih na svim razinama;

(b) pružanje zaštite i potpore svim izravnim i neizravnim žrtvama nasilja i osobama koje su preživjele nasilje iz točke (a);

(c) podupiranje ostvarenja ciljeva Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u Uniji.

Članak 9.

Demokratsko sudjelovanje i vladavina prava

U okviru potprograma CERV+ specifični cilj „Demokratsko sudjelovanje i vladavina prava” Programa odnosi se na:

(a) zaštitu i promicanje prava građana Unije i sudjelovanja i angažmana građana u demokratskom i građanskom životu Unije te podupiranje otvorenih, otpornih i ravnopravnih društava utemeljenih na pravima i vladavini prava;

(b) podupiranje slobodnih, pravednih, otpornih, pristupačnih i uključivih izbornih i demokratskih procesa;

(c) promicanje građanske svijesti i boljeg razumijevanja Unije, njezine zajedničke povijesti, pamćenja i raznolikosti radi poticanja uzajamnog razumijevanja i tolerancije.

Poglavlje V.

Međusektorski i horizontalni prioriteti i aktivnosti

Članak 10.

U okviru općih ciljeva utvrđenih u članku 3. Programom se podupiru sljedeći međusektorski i horizontalni prioriteti i aktivnosti:

(a) međusektorska suradnja i inovacije u kulturnom, medijskom i građanskom području te zaštita integriteta javnog diskursa, čime se doprinosi jačanju demokratske otpornosti, društvene pripravnosti te kulturnog i građanskog angažmana;

(b) odgovorno korištenje inovativnih alata i tehnologija za sadržaj, osobito umjetne inteligencije, te razvoj vještina i izgradnja kapaciteta primjenom međusektorskih pristupa;

(c) djelovanja za razvoj, provedbu i praćenje relevantnih propisa i politika Unije u području kulture, medija i građanstva, među ostalim, prema potrebi, putem suradnje nacionalnih tijela i dionika;

(d) promicanje Programa i njegovih mogućnosti financiranja, među ostalim preko deskova Programa, u skladu s odredbama Uredbe (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o okviru uspješnosti], čime se doprinosi većem dosegu, vidljivosti i diseminaciji rezultata Programa.

Financiranje međusektorskih i horizontalnih prioriteta i aktivnosti utvrđuje se prema njihovoj prirodi i opsegu.

Poglavlje VI.

Financijske odredbe

Članak 11.

Proračun

1. Indikativna financijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje 2028. – 2034. iznosi 8 582 000 000 EUR u tekućim cijenama.

2. Proračunske obveze za aktivnosti koje traju dulje od jedne financijske godine mogu se rasporediti na više godina u godišnjim obrocima.

3. Odobrena sredstva mogu se unijeti u proračun Unije nakon 2034. da se pokriju potrebni troškovi i omogući upravljanje djelovanjima koja se ne završe do kraja Programa.

4. Financijska omotnica iz stavka 1. ovog članka i iznosi dodatnih sredstava iz članka 12. mogu se upotrijebiti i za tehničku i administrativnu pomoć za provedbu Programa, npr. aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije, za

institucijske sustave i platforme informacijske tehnologije, aktivnosti informiranja i komunikacije, uključujući institucijsko priopćavanje političkih prioriteta Unije, te svu drugu tehničku i administrativnu pomoć ili troškove osoblja koji nastanu za Komisiju u upravljanju Programom.

Članak 12.

Dodatna sredstva

1. Države članice, institucije, tijela i agencije Unije, treće zemlje, međunarodne organizacije, međunarodne financijske institucije ili treće strane mogu dati dodatne financijske ili nefinancijske doprinose Programu. Dodatni financijski doprinosi čine vanjske namjenske prihode u smislu članka 21. stavka 2. točaka (a), (d) ili (e) ili članka 21. stavka 5. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

2. Sredstva dodijeljena državama članicama u okviru podijeljenog upravljanja mogu se na njihov zahtjev staviti na raspolaganje Programu. Komisija ta sredstva izvršava izravno ili neizravno u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (a) ili (c) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Dodaju se iznosu iz članka 11. stavka 1. ove Uredbe. Ta se sredstva upotrebljavaju u korist dotične države članice. Ako Komisija ne preuzme pravnu obvezu u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja za dodatne iznose koji su tako stavljeni na raspolaganje Programu, odgovarajući iznosi za koje nisu preuzete obveze mogu se na zahtjev dotične države članice prenijeti natrag na jedan ili više odgovarajućih izvornih programa ili njihovih sljednika.

Članak 13.

Alternativno, kombinirano i kumulativno financiranje

1. Program se provodi u sinergiji s drugim programima Unije. Djelovanje za koje je primljen doprinos Unije iz drugog programa može primiti i doprinos iz ovog Programa. Pravila relevantnog programa Unije primjenjuju se na odgovarajući doprinos ili se na sve doprinose može primijeniti jedinstveni skup pravila i može se preuzeti samo jedna pravna obveza. Ako se svi Unijini doprinosi temelje na prihvatljivim troškovima, kumulativna potpora iz proračuna Unije ne smije premašiti ukupne prihvatljive troškove djelovanja i može se izračunati na proporcionalnoj osnovi, u skladu s dokumentima o uvjetima za potporu.

2. Postupci dodjele u okviru Programa mogu se provoditi zajednički u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja s državama članicama, institucijama, tijelima i agencijama Unije, trećim zemljama, međunarodnim organizacijama, međunarodnim financijskim institucijama ili trećim stranama („partneri u postupku zajedničke dodjele”), pod uvjetom da je osigurana zaštita financijskih interesa Unije. Na te se postupke primjenjuje jedinstven skup pravila i oni dovode do preuzimanja jedne pravne obveze. U tu svrhu, partneri u postupku zajedničke dodjele mogu Programu staviti sredstva na raspolaganje u skladu s člankom 12. ove Uredbe, ili se provedba postupka dodjele može povjeriti partnerima, ako je to primjenjivo u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (c) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Predstavnici partnera u postupcima zajedničke dodjele mogu biti i članovi odbora za evaluaciju iz članka 153. stavka 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

Članak 14.

Treće zemlje pridružene Programu

1. Program može biti otvoren za sudjelovanje sljedećih trećih zemalja koje će se u potpunosti ili djelomično pridružiti, u skladu s ciljevima iz članka 3. i s relevantnim međunarodnim sporazumima ili odlukama donesenim u okviru tih sporazuma koje se primjenjuju na:

   (a) članice Europskog udruženja slobodne trgovine koje su i članice Europskog gospodarskog prostora, kao i europske mikrodržave;

   (b) države pristupnice, zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidate;

   (c) zemlje obuhvaćene Europskom politikom susjedstva;

   (d) ostale treće zemlje.

2. Sporazumima o pridruživanju sudjelovanju u Programu:

   (a) osigurava se pravedna ravnoteža u smislu doprinosa i koristi treće zemlje koja sudjeluje u Programu;

   (b) utvrđuju se uvjeti sudjelovanja u Programu Unije, uključujući izračun financijskih doprinosa, koji se sastoje od operativnog doprinosa i naknade za sudjelovanje, za Program i njegove administrativne troškove;

   (c) trećoj zemlji ne dodjeljuje se ovlast za donošenje odluka u Programu;

   (d) jamče se prava Unije da osigura dobro financijsko upravljanje i zaštiti svoje financijske interese;

   (e) ako je relevantno, osigurava se zaštita sigurnosti i javnog poretka Unije.

Za potrebe točke (d), treća zemlja daje potrebna prava i pristup u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509 i Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 i jamstvo da su odluke o izvršenju kojima se uvodi novčana obveza na temelju članka 299. UFEU-a, kao i presude i rješenja Suda Europske unije, izravno izvršive.

3. Sporazumima o pridruživanju kojima se odobrava sudjelovanje u specifičnom cilju „Audiovizualni sadržaj” iz članka 3. uzima se u obzir stanje na audiovizualnom tržištu u predmetnoj zemlji, uključujući stupanj sličnosti njezina pravnog okvira s pravnom stečevinom Unije u području audiovizualnih medija i pristup njezinim ekvivalentnim programima potpore, osobito u pogledu drugih europskih zemalja. Sporazumima sklopljenima sa zemljama iz stavka 1. točke (b) zahtijeva se usklađivanje njihova nacionalnog prava s Direktivom 2010/13/EU da se omogući sudjelovanje u specifičnom cilju „Audiovizualni sadržaj”.

Članak 15.

Izvršenje i oblici financiranja sredstvima Unije

1. Program se provodi u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509, u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja s tijelima iz članka 62. stavka 1. točke (c) te uredbe.

1. Financiranje sredstvima Unije može biti u svakom obliku u skladu s Uredbom (EU) 2024/2509, osobito u obliku bespovratnih sredstava, nagrada, nabave i nefinancijskih donacija.

2. Ako je potpora Unije u obliku proračunskog jamstva ili financijskog instrumenta, među ostalim u kombinaciji s bespovratnom potporom u operaciji mješovitog financiranja, pruža se isključivo u okviru Instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost i izvršava u skladu s primjenjivim pravilima Instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost na temelju sporazuma sklopljenih u okviru Instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost.

3. Potpora Unije u obliku proračunskog jamstva pruža se unutar maksimalnog iznosa proračunskog jamstva utvrđenog u Uredbi o Europskom fondu za konkurentnost.

4. Ako upotrebljava Instrument InvestEU Europskog fonda za konkurentnost, Program osigurava rezervacije za proračunsko jamstvo i financiranje financijskim instrumentima, među ostalim u kombinaciji s bespovratnom potporom u obliku operacije mješovitog financiranja.

5. Ako se financiranje sredstvima Unije osigurava u obliku bespovratnih sredstava, pruža se kao financiranje koje nije povezano s troškovima [ili, prema potrebi, pojednostavnjenim mogućnostima financiranja troškova], u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509. Financiranje se može osigurati u obliku nadoknade stvarnih prihvatljivih troškova samo ako se ciljevi djelovanja ne mogu ostvariti na drugi način.

6. Za potrebe članka 153. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/2509, odbor za evaluaciju može se u potpunosti ili djelomično sastojati od neovisnih vanjskih stručnjaka.

7. Za subjekte koji podnesu zahtjev za financiranje u okviru potprograma Kreativna Europa – Kultura, a koji su u posljednje dvije godine ostvarili više od 50 % svojih godišnjih prihoda iz javnih izvora, smatra se da raspolažu potrebnim financijskim, stručnim i administrativnim kapacitetima za provedbu aktivnosti u okviru Programa. Od njih se ne zahtijeva da dostave dodatnu dokumentaciju kojom bi dokazali te kapacitete.

Članak 16.

Prihvatljivost

1. Kriteriji prihvatljivosti utvrđuju se za potporu ostvarenju ciljeva iz članka 3., u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2024/2509 i vrijede za sve postupke dodjele u okviru Programa.

2. U postupcima dodjele u okviru izravnog i neizravnog upravljanja, jedan ili više sljedećih pravnih subjekata mogu biti prihvatljivi za pružanje ili primanje potpore Unije:

   (a) subjekti s poslovnim nastanom u državi članici;

   (b) subjekti s poslovnim nastanom u pridruženoj trećoj zemlji;

   (c) međunarodne organizacije;

   (d) drugi subjekti sa sjedištem u nepridruženim trećim zemljama, ako je financiranje takvih subjekata ključno za provedbu djelovanja i doprinosi ciljevima iz članka 3.

3. Uz članak 168. stavke 2. i 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, pridružene treće zemlje iz članka 14. stavka 1. ove Uredbe mogu, ako je relevantno, sudjelovati u svim mehanizmima nabave iz članka 168. stavaka 2. i 3. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 i od njih ostvariti koristi. Pravila za države članice primjenjuju se mutatis mutandis na pridružene treće zemlje.

4. Postupci dodjele koji utječu na sigurnost ili javni poredak, osobito kad se to odnosi na stratešku imovinu i interese Unije ili njezinih država članica, ograničavaju se u skladu s člankom 136. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509.

5. U programu rada iz članka 110. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 mogu se detaljnije utvrditi kriteriji prihvatljivosti iz ove Uredbe ili skup dodatnih kriterija prihvatljivosti za specifična djelovanja.

6. Europskoj mreži tijela za jednakost (Equinet) mogu se dodijeliti bespovratna sredstva za poslovanje bez poziva na podnošenje prijedloga radi pokrivanja izdataka povezanih sa stalnim programom rada Equineta.

Članak 17.

Program rada

Program se provodi u skladu s programima rada iz članka 110. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. U programima rada utvrđuju se, ako je primjenjivo, aktivnosti i povezani iznosi Unijine potpore koji se izvršavaju u okviru Instrumenta InvestEU Europskog fonda za konkurentnost.

Poglavlje VII.

Završne odredbe

Članak 18.

Stavljanje izvan snage

Uredbe (EU) 2021/692 i (EU) 2021/818 stavljaju se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2028.

Članak 19.

Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu predmetnih djelovanja do njihova završetka, na temelju uredbi (EU) 2021/692 i (EU) 2021/818, koje se nastavljaju primjenjivati na ta djelovanja do njihova završetka.

2. Financijska omotnica za Program može pokriti i troškove tehničke i administrativne pomoći koji su potrebni za osiguranje prelaska između Programa i mjera donesenih u skladu s uredbama (EU) 2021/692 i (EU) 2021/81.

Članak 20.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2028.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednik/Predsjednica	*Predsjednik/Predsjednica*

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKIM I DIGITALNIM ASPEKTIMA ZAKONODAVNOG PRIJEDLOGA

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE 3
1.1. Naslov prijedloga/inicijative 3
1.2. Predmetna područja politike 3
1.3. Ciljevi 3
1.3.1. Opći ciljevi 3
1.3.2. Specifični ciljevi 3
1.3.3. Očekivani rezultati i učinak 3
1.3.4. Pokazatelji uspješnosti 3
1.4. Prijedlog/inicijativa odnosi se na: 4
1.5. Obrazloženje prijedloga/inicijative 4
1.5.1. Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative 4
1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-a" je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same. 4
1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava 4
1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima 5
1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele 5
1.6. Trajanje prijedloga/inicijative i njegova/njezina financijskog učinka 6
1.7. Planirani načini izvršenja proračuna 6
2. MJERE UPRAVLJANJA 8
2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja 8
2.2. Sustavi upravljanja i kontrole 8
2.2.1. Obrazloženje načina izvršenja proračuna, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole 8
2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje 8
2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrola i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju) 8
2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti 9
3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE 10

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak 10
3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva 12
3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje 12
3.2.1.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna 12
3.2.1.2. Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda 17
3.2.2. Procijenjena ostvarenja financirana odobrenim sredstvima za poslovanje 22
3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva 24
3.2.3.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna 24
3.2.3.2. Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda 24
3.2.3.3. Ukupna odobrena sredstva 24
3.2.4. Procijenjene potrebe za ljudskim resursima 25
3.2.4.1. Financirano iz izglasanog proračuna 25
3.2.4.2. Financirano iz vanjskih namjenskih prihoda 26
3.2.4.3. Ukupne potrebe za ljudskim resursima 26
3.2.5. Pregled procijenjenog učinka na ulaganja povezana s digitalnom tehnologijom 28
3.2.6. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom 28
3.2.7. Doprinos trećih strana 28
3.3. Procijenjeni učinak na prihode 29
4. DIGITALNI ASPEKTI 29
4.1. Zahtjevi relevantni za digitalizaciju 30
4.2. Podaci 30
4.3. Digitalna rješenja 31
4.4. Procjena interoperabilnosti 31
4.5. Mjere za potporu digitalnoj provedbi 32

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi programa AgoraEU i stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 2021/692 i (EU) br. 2021/818. za razdoblje 2028. – 2034.

1.2. Predmetna područja politike

Kultura, audiovizualni sektor i mediji, temeljna prava, ravnopravnost i nediskriminacija, vladavina prava, civilno društvo, demokratsko sudjelovanje.

1.3. Ciljevi

1.3.1. Opći ciljevi

Opći su ciljevi ovog programa promicanje kulturne i jezične raznolikosti i baštine, povećanje konkurentnosti kulturnog i kreativnog sektora, osobito medijske i audiovizualne industrije, zaštita umjetničke slobode i slobode medija te zaštita i promicanje ravnopravnosti, aktivnog građanstva, prava i vrijednosti kako su utvrđeni u Ugovorima i Povelji, čime se jačaju demokratsko sudjelovanje i društvena otpornost unutar Unije.

1.3.2. Specifični ciljevi

Programom će se poduprijeti sljedeći specifični ciljevi:

(a) doprinos prekograničnom kulturnom stvaranju, suradnji, sudjelovanju i pristupačnosti te prekograničnom optjecaju raznolikih kulturnih djela, uz istodobno jačanje društvene, gospodarske i međunarodne dimenzije kulturnog i kreativnog sektora („kultura”);

(b) doprinos kulturnoj raznolikosti i konkurentnosti audiovizualne industrije i industrije videoigara, osobito povećanjem stvaranja i prekogranične distribucije europskog sadržaja i pristupa građana tom sadržaju („audiovizualni sadržaj”);

(c) doprinos slobodnom, održivom i raznolikom informacijskom ekosustavu Unije, osobito podupiranjem slobodnog i neovisnog novinarstva i informativnih medija, poboljšanjem pristupa građana pouzdanim informacijama i borbom protiv dezinformacija („vijesti”);

(d) doprinos zaštiti i promicanju temeljnih prava, ravnopravnosti i nediskriminacije te prava građana Unije sadržanih u Ugovorima, među ostalim slobodnog kretanja građana, te jačanje utjecaja civilnog društva („prava, ravnopravnost, građani i civilno društvo”);

(e) doprinos borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja, nasilja nad djecom i drugim skupinama izloženima riziku od takvog nasilja („Daphne”);

(f) doprinos jačanju demokratskog sudjelovanja i očuvanju vladavine prava („demokratsko sudjelovanje i vladavina prava”).

Kako bi se maksimalno povećao učinak i ojačale sinergije, Programom se podupiru međusektorske i horizontalne aktivnosti koje doprinose općim ciljevima, osobito razvojem sinergija između kulturne, medijske i građanske sfere te promicanjem međusektorske suradnje i međusektorskih inovacija.

1.3.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

Program će pozitivno utjecati na prekograničnu kulturnu suradnju, sudjelovanje u kulturi i njezinu dostupnost te na optjecaj raznolikih kulturnih djela. To će se postići promicanjem suradnje, stvaranja, umrežavanja i udruživanja stručnog znanja u kulturnom i kreativnom sektoru, podupiranjem optjecaja raznolikih kulturnih sadržaja i pristupa kulturnoj raznolikosti i baštini te potporom mobilnosti umjetnika i stručnjaka u kulturnom i kreativnom sektoru izvan nacionalnih granica. Djelovanja će rezultirati, među ostalim, kulturnim i kreativnim sektorom koji je spremniji za svladavanje glavnih izazova i ima veći kreativni potencijal u smislu umjetničkih sloboda, kolanjem raznolikijih kulturnih sadržaja izvan nacionalnih granica, većim brojem umjetnika i stručnjaka s bogatijom karijerom, boljim i uključivijim pristupom raznolikijim kulturnim sadržajima i baštini, većim brojem međunarodnih kulturnih partnerstava i razmjena te boljom digitalizacijom, pristupom, očuvanjem i višekratnim korištenjem digitalne baštine.

Program će imati pozitivan učinak na potporu stvaranju i optjecaju audiovizualnog i medijskog sadržaja iz EU-a i pristupu njemu te raznolikom informacijskom tržištu. Potpora audiovizualnim djelima doprinijet će jačanju europske kulturne raznolikosti i konkurentnosti, npr. u obliku koprodukcija. Poboljšat će se i stvaranje i optjecaj sadržaja videoigara i pristup njemu te potaknuti iskorištavanje intelektualnog vlasništva u različitim medijima. Cjelovitost informacijskog tržišta u EU-u zaštitit će se podupiranjem medijskog pluralizma i neovisnosti, održivosti medija i medijske pismenosti te poboljšanjem uvida u medijsku situaciju.

Program će pozitivno utjecati na zaštitu i promicanje temeljnih prava i nediskriminacije te na prostor za uspješno građansko djelovanje. Djelovanjima će se povećati vidljivost i poznavanje temeljnih prava te smanjiti diskriminacija i uznemiravanje. Djelovanja će doprinijeti i zaštiti pojedinaca, osobito žena, djece i skupina izloženih riziku od nasilja, te potpori žrtvama pri suočavanju s posljedicama nasilja. Građani i organizacije moći će smisleno sudjelovati u političkom, gospodarskom, društvenom i kulturnom životu društava. Građani će moći slobodno izražavati stajališta, birati političke predstavnike i sudjelovati u odlukama o svojoj budućnosti.

1.3.4. Pokazatelji uspješnosti

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća.

Pokazatelji ostvarenja i rezultata za potrebe praćenja napretka i postignuća ovog Programa odgovarat će zajedničkim pokazateljima iz Uredbe (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o okviru uspješnosti].

1.4. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

¨ novo djelovanje

¨ novo djelovanje nakon pilot-projekta / pripremnog djelovanja[38]

☒ produljenje postojećeg djelovanja

¨spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

[38] U smislu članka 58. stavka 2. točke (a) ili (b) Financijske uredbe.

1.5. Obrazloženje prijedloga/inicijative

1.5.1. Potrebe koje treba zadovoljiti kratkoročno ili dugoročno, uključujući detaljan vremenski okvir provedbe inicijative

Program će doprinijeti svladavanju specifičnih i zajedničkih izazova i poticanju sinergija u području kulture, medija i građanskog djelovanja, uzimajući u obzir posebnu prirodu i izazove različitih područja politike, njihove različite ciljne skupine i posebne potrebe tih skupina. Objedinjavanjem potpore u tim područjima Unija će biti spremnija za rad na redovitim, ali i novim političkim prioritetima, kao što su zaštita demokracije, prava i ravnopravnosti, njegovanje povoljnog okruženja za civilno društvo, doprinos kulturnoj i jezičnoj raznolikosti i zaštiti kulturne baštine, jačanje i povećanje otpornosti kulturnog i kreativnog sektora, promicanje slobode i pluralizma medija te povećanje gospodarskog rasta medija i kulturnih aktera.

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ovog odjeljka „dodana vrijednost sudjelovanja EU-a" je vrijednost koja proizlazi iz djelovanja EU-a i dodatna je u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.

Razlozi za djelovanje na razini EU-a (*ex ante*)

Financiranje obuhvaćeno Programom usmjereno je na aktivnosti u kojima se, za razliku od zasebnog djelovanja država članica, intervencijom EU-a može ostvariti dodana vrijednost.

Konkretno:

– Svladavanje transnacionalnih i zajedničkih izazova (npr. sve manji prostori za građansko djelovanje, prijetnje slobodi i pluralizmu medija, rascjepkanost kulturnog, kreativnog i medijskog sektora na nacionalnoj i jezičnoj razini): zbog prirode tih izazova države članice ne mogu ih same svladati u dostatnoj mjeri. Aktivnosti na razini EU-a omogućuju suradnju, izgradnju kapaciteta, uzajamno učenje i udruživanje resursa, razmjenu stručnog znanja i najboljih primjera iz prakse.

– Financiranje i politike na nacionalnoj razini sami po sebi nisu dovoljni za zaštitu i promicanje vrijednosti i demokratskih standarda EU-a te za očuvanje prostora za građansko djelovanje. To se odnosi i na opću konkurentnost i raznolikost medijskog i audiovizualnog sektora te drugih kulturnih i kreativnih sektora.

– Potpora EU-a ključna je za održavanje pristupa audiovizualnom i kulturnom sadržaju u svim državama članicama i za visoku razinu zaštite temeljnih prava.

– Potporom EU-a uklanjaju se nedostaci u financiranju i uslugama koji nisu obuhvaćeni na razini država članica.

– Djelovanje EU-a ključno je za promicanje vrijednosti Unije na međunarodnoj razini i provedbu međunarodnih standarda u skladu s unutarnjim politikama.

Očekivana dodana vrijednost EU-a (*ex post*)

– Djelovanje na razini EU-a omogućit će transnacionalnu suradnju, udruživanje resursa i razmjenu najboljih primjera iz prakse među državama članicama, a time i usklađenije i djelotvornije odgovore na zajedničke izazove.

– Potpora EU-a dopunit će nacionalne mjere podupiranjem područja kojima na nacionalnoj razini nisu dodijeljena dostatna sredstva ili su izgubila prioritet.

– Djelovanje EU-a povećat će mobilnost stručnjaka i optjecaj i tako ojačati funkcioniranje unutarnjeg tržišta i povećati kulturnu i jezičnu raznolikost.

– Djelovanja na razini EU-a povećat će informiranost o pravima i njegovati osjećaj građanstva i uzajamnog razumijevanja u EU-u, i to boljim poznavanjem i uvažavanjem kulturne raznolikosti, zaštitom i promicanjem vrijednosti Unije, podupiranjem demokratske i društvene otpornosti te pouzdanim informacijskim prostorom, što su ciljevi koji se ne mogu potpuno ostvariti isključivo nacionalnim intervencijama.

– Potpora EU-a poboljšat će prekogranični pristup medijskom, audiovizualnom i drugom kulturnom i kreativnom sadržaju za europske građane.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Rezultati evaluacija u sredini programskog razdoblja za razdoblje 2021. – 2027. upućuju na to da su ciljevi politika postojećih programa u velikoj mjeri ostvareni i da su dali dodanu vrijednost EU-a, ali su izdvojena i područja koje je potrebno bolje osmisliti. Na primjer, međuevaluacijom programa Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti potvrđeno je da program zauzima prostor u okruženju za financiranje vrijednosti i temeljnih prava koji bi inače uglavnom bio nepopunjen. Program Kreativna Europa doprinio je kulturnoj i jezičnoj raznolikosti povećavši pristup raznolikim europskim sadržajima i pomogao da audiovizualni i drugi kreativni i kulturni subjekti prošire djelovanje na europskoj razini i postanu konkurentniji. Evaluacijom linije Multimedijska djelovanja potvrđena je i dodana vrijednost potpore neovisnom medijskom izvještavanju o pitanjima EU-a.

Evaluacije upućuju i na područja koja je potrebno bolje osmisliti. Trebalo bi, među ostalim, povećati doseg programa, olakšati pristup, pojednostaviti upravljanje, poboljšati praćenje, ojačati sinergije i izbjeći preklapanja s drugim programima te povećati fleksibilnost za svladavanje novih izazova.

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Inicijativa je dio prijedloga višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2028. – 2034.

Inicijativa je usklađena s općim prioritetima politika Komisije za razdoblje 2024. – 2029., posebno u pogledu: 1) potpore ljudima, jačanja naših društava i našeg socijalnog modela, 2) zaštite naše demokracije i očuvanja naših vrijednosti, 3) održivog blagostanja i konkurentnosti Europe i 4) globalne Europe.

1) Sinergije s politikama koje podupiru ljude te jačaju naša društva i naš socijalni model

Poticat će se sinergije između inicijativa za medije, kulturu, vrijednosti i prava te buduće intervencije u području obrazovanja, solidarnosti i mladih. Te sinergije, npr. u području medijske pismenosti, digitalnih vještina, građanskog angažmana i građanskog obrazovanja, obrazovanja u području umjetnosti i kulture te razvoja vještina i uključenosti, promicat će se u skladu s ciljevima Strategije EU-a za mlade i Izvješća o građanstvu EU-a te drugih predstojećih političkih inicijativa. Inicijativa dopunjuje određene inicijative u okviru politika zapošljavanja i socijalnih politika. Promicanjem jednakog pristupa pravima i poticanjem raznolikosti poduprijet će se

socijalna uključenost i pravedna tržišta rada. U kontekstu Unije vještina kulturni i kreativni sektor i medijska industrija aktivno će doprinositi usavršavanju i prekvalifikaciji stručnjaka, što će vjerojatno potaknuti otvaranje radnih mjesta u tim sektorima. Kulturni i kreativni sektor radit će i na poboljšanju radnih uvjeta umjetnika i kulturnih i kreativnih djelatnika.

2) Sinergije s pravosudnim politikama

Usklađivanjem pravosudnih politika i vladavine prava nastaje čvrst okvir kojim se osigurava odgovornost, promiče pravna usklađenost u državama članicama te štite temeljna prava. Na taj način jačaju se povjerenje i suradnja unutar Unije. Odnos između temeljnih prava i pravosudnih politika ključan je za oblikovanje poštenih i pravednih društava. Temeljnim pravima, od prava na pošteno suđenje, slobode od diskriminacije do zaštite privatnosti, definiraju se osnovni standardi koje pravosudni sustavi moraju poštovati te se apstraktna načela prenose u konkretne pravne mjere i prakse. Na primjer, zakonima o suzbijanju diskriminacije ostvaruje se načelo jednakosti pred zakonom. Stoga se sinergijom između temeljnih prava i pravosudnih politika osigurava da pravni sustavi sprečavaju zlouporabe, ali i aktivno promiču dostojanstvo, ravnopravnost i slobodu. Ta je sinergija ključna za izgradnju povjerenja javnosti u pravne institucije, poticanje socijalne kohezije i, na kraju, dostupnost i svrhovitost pravosuđa za sve osobe. U tu će se svrhu poticati sinergije između ovog Programa i budućeg programa Pravosuđe.

3) Sinergije s politikama za jedinstveno tržište i konkurentnost

Inicijativa će dopuniti okvir politike EU-a o jedinstvenom tržištu i gospodarskoj konkurentnosti. Jedan od temelja inicijative je Izvješće o jedinstvenom tržištu i konkurentnosti za 2024., u kojem se koristi pristup temeljen na ekosustavu za jačanje otpornosti i strateške autonomije ključnih industrijskih sektora, koji uključuju kulturnu i kreativnu industriju. U njoj su odražavaju i ciljevi Kompasa konkurentnosti, u kojem su utvrđena jasna mjerila za poboljšanje dugoročne produktivnosti EU-a i promicanje inovacija.

Inicijativa će ojačati sinergije s budućim Europskim fondom za konkurentnost i budućim programom za istraživanje i inovacije. To uključuje potporu multidisciplinarnom istraživanju raznih tema, uključujući demokraciju, vrijednosti, ravnopravnost i dezinformacije, ali i digitalne i industrijske teme koje su usko povezane s kulturnim i kreativnim sektorom (npr. proširena stvarnost, imerzivna okruženja, novi mediji). Nadalje, prijedlog doprinosi provedbi digitalne transformacije Europe, u skladu s ciljevima digitalnog desetljeća do 2030.

4) Sinergije s politikama za globalnu Europu

Budući program dopunit će djelovanja koja se financiraju u okviru vanjskog djelovanja Unije. Na primjer, promicanje kulturnih razmjena i podupiranje medijskih i audiovizualnih sadržaja iz EU-a na globalnoj razini, među ostalim međunarodnom suradnjom, otvorit će nova tržišta, privući globalne talente te povećati utjecaj i atraktivnost EU-a na svjetskoj razini.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

–

1.6. Trajanje prijedloga/inicijative i njegova/njezina financijskog učinka

☒ **Ograničeno trajanje**

– ☒ na snazi od 1. 1. 2028. do 31. 12. 2034.

– ☒ financijski učinak od 2028. do 2034. za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i od 2028. do 203x. za odobrena sredstva za plaćanje

¨ **Neograničeno trajanje**

– početna provedba od GGGG. do GGGG.

– redovna provedba.

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna

☒ **Izravno upravljanje** Komisije

– ☒ preko njezinih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije

– ☒ preko izvršnih agencija

¨ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

☒ **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

– ¨ trećim zemljama ili tijelima koja su one imenovale

– ☒ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (npr. UNESCO, OECD, Vijeće Europe...)

– ☒ Europskoj investicijskoj banci i Europskom investicijskom fondu

– ¨ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe

– ☒ tijelima javnog prava (npr. tijela ocijenjena na temelju stupova)

– ☒ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva

– ☒ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva (tijela ocijenjena na temelju stupova)

– ¨ tijelima ili osobama kojima je povjerena provedba posebnih djelovanja u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike u skladu s glavom V. Ugovora o Europskoj uniji i koji su navedeni u relevantnom temeljnom aktu

– ¨ tijelima osnovanima u državi članici koja su uređena privatnim pravom države članice ili pravom Unije i ispunjavaju uvjete da im se u skladu sa sektorskim pravilima povjeri izvršavanje sredstava Unije ili proračunskih jamstava, ako su ta tijela pod nadzorom tijela javnog prava ili tijela uređenih privatnim pravom koja pružaju javne usluge i ta su im nadzorna tijela dala odgovarajuća financijska jamstva u obliku solidarne odgovornosti ili jednakovrijedna financijska jamstva, koja za svako djelovanje mogu biti ograničena na najviši iznos potpore Unije.

Napomene

Program će se provoditi pod izravnim upravljanjem (dijelovi su delegirani Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu) i neizravnim upravljanjem, odnosno preko međunarodnih

organizacija (npr. UNESCO, OECD, Vijeće Europe...) i drugih tijela ocijenjenih na temelju stupova, što se pokazalo uspješnim u prethodnim višegodišnjim financijskim okvirima.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Pravila praćenja i izvješćivanja za ovaj Program bit će u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Uredbi (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o okviru uspješnosti].

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina izvršenja proračuna, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

Većina djelovanja u okviru Programa provodit će se pod izravnim upravljanjem i djelomično delegirati Europskoj izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu (EACEA). Trenutačni način provedbe pokazao se djelotvornim u prethodnim programima i prema preliminarnim rezultatima za sadašnji VFO stopa pogreške za program Kreativna Europa trenutačno je manja od 2 % . Financiranje će se provoditi na načine predviđene Financijskom uredbom, prvenstveno dodjelom bespovratnih sredstava i javnom nabavom, jer to omogućuje bolju prilagodbu djelovanja potrebama politike i veću fleksibilnost za prilagođavanje prioriteta, osobito s bespovratnim sredstvima. Bespovratna sredstva bit će u obliku stvarnih troškova, jednokratnih iznosa, paušalnih stopa, jediničnih troškova ili kombinacije tih oblika. Upotrebom ljestvica jediničnih troškova i drugih pojednostavnjenih mjera smanjit će se mogućnost pogreške u zahtjevima za povrat troškova. Radi omogućivanja lakšeg pristupa, primjerice za manje organizacije, primjenjivat će se nekoliko mjera te će se pojednostavniti smjernice i postupci na temelju Financijske uredbe (vidjeti prethodno navedeno).

Uz to, izravno upravljanje Komisije omogućit će izravne kontakte s korisnicima/ugovarateljima uključenima u provedbu aktivnosti u službi politika Unije.

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i sustavima unutarnje kontrole uspostavljenima za njihovo smanjenje

Program je izložen istim rizicima kao i drugi programi Komisije namijenjeni raznovrsnim korisnicima. Konkretnije, neki se korisnici ne prijavljuju ponovno ili nemaju veliku administrativnu strukturu. Rizici su uglavnom povezani s: (1) osiguravanjem kvalitete odabranih projekata i njihovom tehničkom provedbom; (2) rizikom od neučinkovitog ili neekonomičnog korištenja dodijeljenih sredstava u obliku bespovratnih sredstava ili u okviru javne nabave; (3) prijevarom.

Očekuje se da će se većina tih rizika smanjiti zahvaljujući: 1. pomno sastavljenim pozivima na podnošenje prijedloga; 2. smjernicama za podnositelje zahtjeva i korisnike; 3. primjeni pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova za jedinične troškove, paušalne stope i jednokratne iznose, koje su djelotvorno primijenjene u trenutačnom VFO-u i predviđene Financijskom uredbom; 4. primjeni korporativnih postupaka i sustava za upravljanje prijedlozima i bespovratnim sredstvima (npr. priručnik za korisnike bespovratnih sredstava, e-bespovratna sredstva itd.) kako bi se u svim fazama životnog ciklusa bespovratnih sredstava i javne nabave radilo u skladu s dobrom praksom.

Strategija kontrole sastoji se od sljedećih elemenata: 1. programiranja, evaluacije i odabira prijedloga kako bi se osiguralo da se financiraju samo najbolji prijedlozi; 2. potpisivanja i praćenja sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, podložno *ex ante*

provjeri i na financijskoj razini i na razini politike; 3. *ex post* revizija temeljenih na „strategiji otkrivanja” s ciljem da se utvrdi najveći mogući broj nepravilnosti radi povrata neopravdanih plaćanja.

Dijelove Programa i dalje će provoditi Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA), koja primjenjuje iste korporativne postupke koji se primjenjuju na razini cijele Komisije.

EACEA provodi godišnji plan *ex post* revizija koji obuhvaća sva djelovanja i potvrđuje stopu pogreške nižu od 2 % za trenutačni VFO.

EACEA-u trenutačno nadzire njezin upravljački odbor, pri čemu su GU EAC i GU CNECT matične glavne uprave za program Kreativna Europa a GU JUST matična glavna uprava za program Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti. Provodi se redovito izvješćivanje u obliku pokazatelja uspješnosti i održavaju se redoviti koordinacijski sastanci s matičnim glavnim upravama.

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrola i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

Troškovi kontrola Programa iznose približno 6 % plaćanja koje izvršava Komisija. Očekuje se da će ta razina ostati stabilna ili će se neznatno smanjiti ako se dodatno proširi primjena pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova. Cilj je sustava upravljanja i kontrole zadržati očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju) ispod praga značajnosti od 2 %.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Nadležne službe nastavit će provoditi svoju strategiju za borbu protiv prijevara u skladu s Komisijinom strategijom za borbu protiv prijevara (CAFS) kako bi se, među ostalim, osiguralo da su njihove unutarnje kontrole povezane s borbom protiv prijevara usklađene s tom strategijom i da je njezin pristup upravljanju rizikom od prijevara osmišljen tako da omogućuje utvrđivanje slučajeva rizika od prijevare i odgovarajućih rješenja.

Strategije za borbu protiv prijevara EACEA-e i Komisije omogućuju ublažavanje rizika od prijevara, uglavnom primjenom mjera za sprečavanje nepravilnosti koje se pooštravaju u slučaju otkrivanja prijevare. Sljedeće mjere i dalje će se provoditi na razini matične glavne uprave i EACEA-e: praćenje rada deskova, misije u svrhu praćenja u skladu s definiranom strategijom praćenja, jasni zahtjevi za izvješćivanje u okviru sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava s korisnicima, pripremni sastanci s novim korisnicima, mogućnost smanjenja bespovratnih sredstava zbog neisporuke rezultata ili nepostupanja u skladu s određenim uvjetima financiranja, primjerice onima koji se odnose na komunikaciju.

Korisnici se u slučajevima isključenja unose u bazu podataka sustava ranog otkrivanja i isključenja (EDES) i slučajevi se prate u suradnji s OLAF-om i Uredom europskog javnog tužitelja (EPPO).

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidata	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
2.	06 01 02 (Rashodi za potporu programu AgoraEU)	nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE
2.	06 03 01 (Kreativna Europa – Kultura)	Dif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE
2.	06 03 02 (MEDIA+)	Dif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE
2.	06 03 03 (CERV+)	Dif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

– ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.

– ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

3.2.1.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna

U milijunima EUR (na tri decimale)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	2.	

			Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	Godina	**UKUPNO VFO 2028. – 2034.**
			2028.	**2029.**	**2030.**	**2031.**	**2032.**	**2033.**	**2034.**	
Odobrena sredstva za poslovanje										
Proračunska linija 06 03 01 (Kreativna Europa – Kultura)	Obveze	(1a)	0,230	0,238	0,247	0,256	0,265	0,275	0,285	1,796
	Plaćanja	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
Proračunska linija 06 03 02 (MEDIA+)	Obveze	(1b)	0,409	0,424	0,439	0,455	0,472	0,489	0,506	3,194
	Plaćanja	(2b)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
Proračunska linija 06 03 03 (CERV+)	Obveze	(1c)	0,460	0,477	0,494	0,512	0,531	0,550	0,569	3,593
	Plaćanja	(2c)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
Od čega: 06 03 03 01 (Ravnopravnost, prava, građani i vrijednosti)	Obveze		pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
	Plaćanja		pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
Od čega: 06 03 03 02 (Demokratsko sudjelovanje i vladavina prava)	Obveze		pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
	Plaćanja		pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
Od čega: 06 03 03 03 (Daphne)	Obveze		pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
	Plaćanja		pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**

Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe[39][40]										
Proračunska linija 06 01 02 (Rashodi za potporu programu AgoraEU)		(3)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
UKUPNA odobrena sredstva	Obveze	=1a+1b+3	1,099	1,139	1,180	1,223	1,268	1,313	1,360	8,582
	Plaćanja	=2a+2b+3	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	**4**	„Administrativni rashodi”[41]

U milijunima EUR (na tri decimale)

Glavna uprava: <EAC/CNECT/JUST>		Godina **2028.**	Godina **2029.**	Godina **2030.**	Godina **2031.**	Godina **2032.**	Godina **2033.**	Godina **2034.**	**UKUPNO VFO 2028. – 2034.**
• Ljudski resursi		37,070	37,070	37,070	37,070	37,070	37,070	37,070	**259,490**
• Ostali administrativni rashodi		1,523	1,538	1,553	1,569	1585	1,602	1,619	**10,988**
UKUPNO <…….>	Odobrena sredstva	**38,593**	**38,608**	**38,623**	**38,639**	**38,655**	**38,672**	**38,689**	**270,478**

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 4. višegodišnjeg financijskog okvira	(Ukupne obveze = ukupna plaćanja)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

U milijunima EUR (na tri decimale)

39

40 Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

41 Potrebna odobrena sredstva trebaju se odrediti na temelju podataka o godišnjim prosječnim troškovima dostupnih na odgovarajućoj stranici BUDGpedije.

		Godina **2028.**	Godina **2029.**	Godina **2030.**	Godina **2031.**	Godina **2032.**	Godina **2033.**	Godina **2034.**	**UKUPNO VFO 2028. – 2034.**
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1. – 4.	Obveze	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**
višegodišnjeg financijskog okvira	Plaćanja	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	**pm**

3.2.2. Procijenjena ostvarenja financirana odobrenim sredstvima za poslovanje (ne ispunjava se za decentralizirane agencije)

Pokazatelji ostvarenja i rezultata za potrebe praćenja napretka i postignuća ovog Programa odgovarat će zajedničkim pokazateljima iz Uredbe (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o okviru uspješnosti].

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (na tri decimale)

Navesti ciljeve i ostvarenja ⇩			Godina **2028.**		Godina **2029.**		Godina **2030.**		Godina **2031.**		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti odjeljak 1.6.)						**UKUPNO**	
	OSTVARENJA																	
	Vrsta [42]	Prosječni trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Broj	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak
SPECIFIČNI CILJ br. 1[43]…																		
– Ostvarenje																		
– Ostvarenje																		
– Ostvarenje																		

[42] Ostvarenja se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr. broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica).

[43] Kako je opisan u odjeljku 1.3.2. „Specifični ciljevi”.

Međuzbroj za specifični cilj br. 1																
SPECIFIČNI CILJ br. 2...																
– Ostvarenje																
Međuzbroj za specifični cilj br. 2																
UKUPNO																

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

– ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.

– ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

3.2.3.1. Odobrena sredstva iz izglasanog proračuna

IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA	Godina **2028.**	Godina **2029.**	Godina **2030.**	Godina **2031.**	Godina **2032.**	Godina **2033.**	Godina **2034.**	**UKUPNO 2028. – 2034.**
NASLOV 4.								
Ljudski resursi	37.070	37,070	37,070	37,070	37,070	37,070	37,070	**259,490**
Ostali administrativni rashodi	1,523	1,538	1,553	1,569	1,585	1,602	1,619	**10,988**
Međuzbroj za NASLOV 4.	**38,593**	**38,608**	**38,623**	**38,639**	**38,655**	**38,672**	**38,689**	**270,478**
Izvan NASLOVA 4.								
Ljudski resursi	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	**p.m.**
Ostali administrativni rashodi	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	**p.m.**
Međuzbroj izvan NASLOVA 4.								
UKUPNO								

3.2.4. Procijenjene potrebe za ljudskim resursima

– ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.

– ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

3.2.4.1. Financirano iz izglasanog proračuna

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena (EPRV)

IZGLASANA ODOBRENA SREDSTVA		Godina **2028.**	Godina **2029.**	Godina **2030.**	Godina **2031.**	Godina **2032.**	Godina **2033.**	Godina **2034.**
•Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)								
20 01 02 01 (Sjedište i predstavništva Komisije)		182	182	182	182	182	182	182
20 01 02 03 (Delegacije EU-a)		0	0	0	0	0	0	0
(Neizravno istraživanje)		0	0	0	0	0	0	0
(Izravno istraživanje)		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti)		0	0	0	0	0	0	0
• Vanjsko osoblje (EPRV)								
20 02 01 (UO, UNS iz „globalne omotnice”)		28	28	28	28	28	28	28
20 02 03 (UO, LO, UNS i MSD u delegacijama EU-a)		0	0	0	0	0	0	0
Linija za administrativnu potporu	– u sjedištu	0	0	0	0	0	0	0
[XX 01 YY YY]	– u delegacijama EU-a	0	0	0	0	0	0	0
(UO, UNS – neizravno istraživanje)		0	0	0	0	0	0	0
(UO, UNS – izravno istraživanje)		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – naslov 4.		0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – izvan naslova 4.		10	10	10	10	10	10	10
UKUPNO		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
[XX 01 YY YY]	– u delegacijama EU-a	0	0	0	0	0	0	0
(UO, UNS – neizravno istraživanje)		0	0	0	0	0	0	0

(UO, UNS – izravno istraživanje)	0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – naslov 4.	0	0	0	0	0	0	0
Druge proračunske linije (navesti) – izvan naslova 4.	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	**220**	**220**	**220**	**220**	**220**	**220**	**220**

Osoblje potrebno za provedbu prijedloga (EPRV):

	Sadašnje osoblje službi Komisije	**Dodatno osoblje***		
		Financira se u okviru naslova 4. ili istraživanja	**Financira se iz linije BA**	**Financira se iz naknada**
Radna mjesta prema planu radnih mjesta	139	43	Nije primjenjivo.	
Vanjsko osoblje (UO, UNS, UsO)	25	3	10	

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	
Vanjsko osoblje	

3.2.5. Pregled procijenjenog učinka na ulaganja povezana s digitalnom tehnologijom

UKUPNA odobrena sredstva za IT i digitalnu tehnologiju	Godina **2028.**	Godina **2029.**	Godina **2030.**	Godina **2031.**	Godina **2032.**	Godina **2033.**	Godina **2034.**	**UKUPNO VFO 2028. – 2034.**

NASLOV 4.								
Rashodi za IT (institucijski)	1,804	1,804	1,804	1,804	1,804	1,804	1,804	**12,628**
Međuzbroj za NASLOV 4.	1,804	1,804	1,804	1,804	1,804	1,804	1,804	**12,628**
Izvan NASLOVA 4.								
Rashodi za IT za operativne programe u okviru određene politike	8,500	8,500	8,500	8,500	8,500	8,500	8,500	**59,500**
Međuzbroj izvan NASLOVA 4.	8,500	8,500	8,500	8,500	8,500	8,500	8,500	**59,500**
UKUPNO	**10,304**	**10,304**	**10,304**	**10,304**	**10,304**	**10,304**	**10,304**	**72,128**

3.2.6. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

Inicijativa je u skladu s prijedlogom VFO-a za razdoblje 2028. – 2034.

3.2.7. Doprinos trećih strana

Prijedlog/inicijativa:

– ☒ ne predviđa sudjelovanje trećih strana u financiranju

– ☐ predviđa sudjelovanje trećih strana u financiranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (na tri decimale)

	Godina **2028.**	Godina **2029.**	Godina **2030.**	Godina **2031.**	Godina **2032.**	Godina **2033.**	Godina **2034.**	Ukupno

Tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

– ☒ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.

– ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:

  – ☐ na vlastita sredstva

  – ☐ na ostale prihode

  – ☐ navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda

U milijunima EUR (na tri decimale)

Proračunska linija prihoda:	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative[44]						
		Godina **2028.**	Godina **2029.**	Godina **2030.**	Godina **2031.**	Godina **2032.**	Godina **2033.**	Godina **2034.**
Članak …….								

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

[44] Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer), moraju se navesti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % za troškove prikupljanja.

4. DIGITALNI ASPEKTI

4.1. Zahtjevi relevantni za digitalizaciju

Upućivanje na zahtjev	Opis zahtjeva	Dionici na koje zahtjevi utječu ili na koje se odnose	Opći procesi	Kategorije
Poglavlje VI. – članak 11.	[…] Tehnička i administrativna pomoć za provedbu Programa	Europska komisija; korisnici	Provedba programa primjenom izravnog upravljanja bespovratnim sredstvima	Digitalna rješenja
Poglavlje V. – članak 10.	[...] među ostalim preko deskova Programa, […] čime se doprinosi većem dosegu, vidljivosti i diseminaciji rezultata Programa.	Europska komisija, nacionalna tijela; korisnici	Diseminacija	Digitalna rješenja
Poglavlje II. – članak 4. točka (e)	[…] poboljšanje baze dokaza kvalitetnijim prikupljanjem podataka, analizama […]	Europska komisija, izvršne agencije, korisnici	Donošenje politika na temelju dokaza, provedba i praćenje programa; evaluacija	Digitalna rješenja, podaci
Poglavlje III. – članak 5. točka (f)	Poticanje [...] prikupljanja i analize podataka [...]	Europska komisija, izvršne agencije, korisnici	Donošenje politika na temelju dokaza, provedba i	Digitalna rješenja, podaci

			praćenje programa; evaluacija	
Poglavlje III. – članak 6. točka (f)	Odnosi se na [...] prikupljanje i analizu podataka te razvoj zajedničkih standarda [...]	Europska komisija, izvršne agencije, korisnici	Donošenje politika na temelju dokaza, provedba i praćenje programa; evaluacija	Digitalna rješenja, podaci

4.2. Podaci

Opis na visokoj razini podataka obuhvaćenih područjem primjene i svih povezanih standarda/specifikacija

Vrsta podataka	**Upućivanja na zahtjeve**	**Norma i/ili specifikacija (ako je primjenjivo)**
Zemlje, organizacije, proračun, sudionici i prioriteti za svaki projekt	Poglavlje VI., članak 11. Poglavlje V., članak 10. Poglavlje II. – članak 4. točka (e) Poglavlje III., članak 5. točka (f) i članak 6. točka (f) Uredba (EU, Euratom) (Uredba o okviru uspješnosti za razdoblje 202X. – XXXX.)	E-bespovratna sredstva i baze podataka svih provedbenih tijela u okviru programa

Usklađenost s Europskom strategijom za podatke

Objasniti kako su zahtjevi usklađeni s Europskom strategijom za podatke

Odredbama prijedloga podupiru se interoperabilnost, mogućnost ponovnog korištenja i sigurna razmjena podataka, u skladu s europskom strategijom za podatke. Ako se obrađuju osobni podaci (npr. sudionika), obrada je u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka (OUZP). Struktura je u skladu i s Direktivom o otvorenim podacima jer se relevantni objedinjeni podaci bez osobnih podataka mogu staviti na raspolaganje istraživačima ili javnim tijelima da ih ponovno iskoriste.

Usklađenost s načelom „samo jednom”

Objasniti kako je uzeto u obzir načelo „samo jednom” i razmotren potencijal ponovnog korištenja postojećih podataka

Uspostavljeni pokazatelji uspješnosti izvor su sljedivosti i mogućnosti ponovnog korištenja podataka dostupnih tijekom provedbe Programa. Podaci potječu iz obrazaca za prijavu i završnih izvješća te eventualno od deskova Programa.

Objasniti kako će novi podaci biti vidljivi, dostupni, interoperabilni i ponovno iskoristivi te kako će biti u skladu sa standardima visoke kvalitete

(43) Za konkretne potprograme Programa osigurat će se sljedivost i mogućnost ponovnog korištenja podataka dostupnih tijekom provedbe Programa. Podaci će se evidentirati u dokumentaciji o životnom ciklusu projekta i učiniti dostupnima, u skladu s odredbama Uredbe (EU) [XXX]* Europskog parlamenta i Vijeća [Uredba o okviru uspješnosti] koje se odnose na transparentnost informacija o uspješnosti i postignućima Programa, na portalu jedinstvenog pristupnika.

Tokovi podataka

Vrsta podataka	**Upućivanja na zahtjeve**	**Pružatelj podataka**	**Primatelj podataka**	**Povod za razmjenu podataka**	**Učestalost (ako je primjenjivo)**
Zemlje, organizacije, proračun, sudionici i prioriteti za svaki projekt	Poglavlje VI. – članak 11. Poglavlje V. – članak 10. Poglavlje II. – članak 4. točka (e)	Korisnici, deskovi Programa	Šira javnost Komisija Europski parlament Vijeće Europske unije	Uredba (EU, Euratom) [Uredba o okviru uspješnosti za razdoblje 202X. – XXXX.]: članak XXX. (praćenje) i članak XXX. (izvješće o provedbi i retrospektivne evaluacije)	Članak XXX. (praćenje) i članak XXX. (izvješće o provedbi i retrospektivne evaluacije) Uredbe (EU, Euratom) [Uredba o okviru uspješnosti za razdoblje 202X. – XXXX.]

	Poglavlje III., članak 5. točka (f) i članak 6. točka (f) Uredba (EU, Euratom) [Uredba o okviru uspješnosti za razdoblje 202X. – XXXX.]			Redovito izvješćivanje o programu	

4.3. Digitalna rješenja

Digitalno rješenje	Upućivanja na zahtjeve	Najvažnije obvezne funkcionalnosti	Odgovorno tijelo	Kako se postiže pristupačnost?	Kako je uzet u obzir potencijal da se rješenje ponovno iskoristi drugdje?	Upotreba tehnologija umjetne inteligencije (ako je primjenjivo)
Digitalno rješenje br. 1 – platforma za izravno upravljanje bespovratnim sredstvima	Poglavlje VI. – članak 11.	Izravno upravljanje bespovratnim sredstvima	Europska komisija	U skladu sa standardom Komisije	//	Na platformi se prema potrebi koristi umjetna inteligencija i pritom se poštuje načelo opreznosti.
Digitalno rješenje br. 2 – platforme za	Poglavlje V. – članak 10.	Diseminacija rezultata Programa	Europska komisija	U skladu sa standardom Komisije	//	Na platformi se prema potrebi koristi umjetna inteligencija i pritom se

diseminaciju						poštuje načelo opreznosti.

Digitalno rješenje br. 1 – platforma za izravno upravljanje bespovratnim sredstvima

Digitalna i/ili sektorska politika (ako je primjenjivo)	**Objašnjenje usklađenosti**
Akt o umjetnoj inteligenciji	Europska komisija pobrinut će se da se umjetna inteligencija koristi u skladu s Aktom o umjetnoj inteligenciji.
Okvir EU-a za kibernetičku sigurnost	Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 2016/679, Europska komisija osigurava zaštitu, cjelovitost, autentičnost i povjerljivost podataka koji su prikupljeni i pohranjeni za potrebe ove Uredbe.
eIDAS	Nije primjenjivo
Jedinstveni digitalni pristupnik i Informacijski sustav unutarnjeg tržišta (IMI)	Nije primjenjivo
Drugo	//

Digitalno rješenje br. 2 – platforme za diseminaciju

Digitalna i/ili sektorska politika (ako je primjenjivo)	**Objašnjenje usklađenosti**
Akt o umjetnoj inteligenciji	Europska komisija pobrinut će se da se umjetna inteligencija koristi u skladu s Aktom o umjetnoj inteligenciji.
Okvir EU-a za kibernetičku sigurnost	Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 2016/679, Europska komisija osigurava zaštitu, cjelovitost, autentičnost i povjerljivost podataka koji su prikupljeni i pohranjeni za

	potrebe ove Uredbe.
eIDAS	Nije primjenjivo
Jedinstveni digitalni pristupnik i Informacijski sustav unutarnjeg tržišta (IMI)	Nije primjenjivo
Drugo	//

4.4. Procjena interoperabilnosti

Nije primjenjivo

4.5. Mjere za potporu digitalnoj provedbi

Opis mjere	**Upućivanja na zahtjeve**	**Uloga Komisije** (ako je primjenjivo)	**Dionici koje treba uključiti** (ako je primjenjivo)	**Očekivani vremenski okvir** (ako je primjenjivo)